

İtalyan - Yugoslav anlaşması karşısında

Rusya ve Fransadan sesler yükseliyor

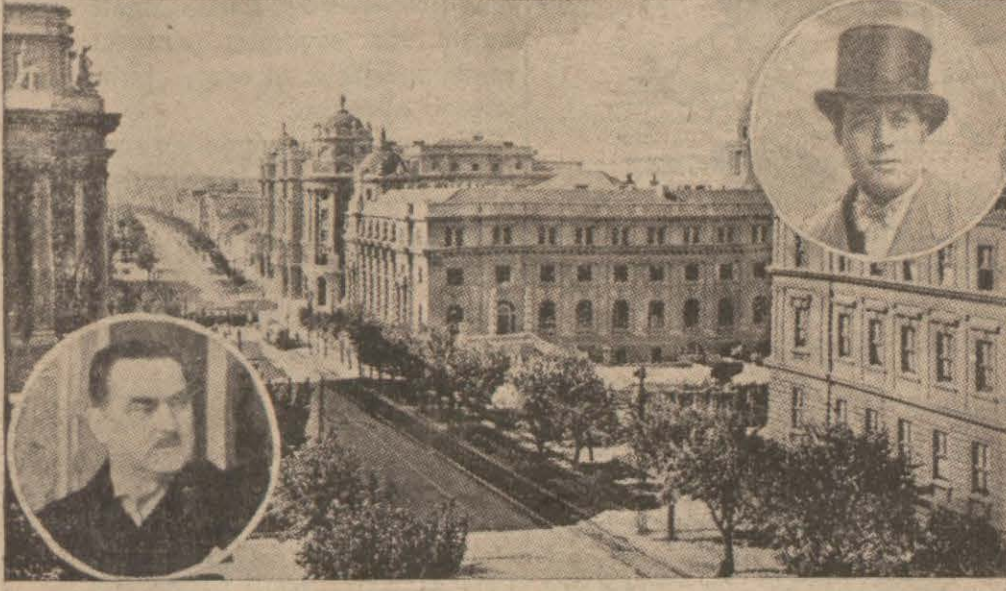
Sovyetlere göre

Fransızlara göre

İtalyan - Yugoslav mütarekesi Roma - Berlin mihverinin icat edenleri hazırladıkları taarruza yaramaktadır

Aktedilen anlaşma ile Belgrad siyasetinde beliren değişiklik karşısında Fransanın düşünmesi icap eder.

Kont Ciano tayyare ile Romaya döndü

İtalyan - Yugoslav muahedesinin imzalandığı Belgradtan bir görünüş. Yukarıda Kont Ciano, aşağıda Bay Stoyadinoviç

Roma, 27 (Hususi) — Hariciye Nazırı Kont Ciano, bugün öğleden sonra Belgradtan tayyare ile Romaya vâsil olmuştur. Nazır, derhal Musolini tarafından kabul edilmiş, Belgrad seyahati etrafında uzun izahat vermiştir.

Fransada tefsirler Paris, 27 (Hususi) — Belgradta imzalanan İtalyan - Yugoslav dostluk muahedesini etrafında gazetelerin birbirini nakzederek mütalealar serdetmesine mu-

kabil resmî mahafil kanaati izhardan çekilmektedir.

Le Journal'de Saint Brice diyor ki: Diktatörlüklere karşı Moskova tarafından güdülen bir kovalisyon mevcut olmasaydı herkes bundan memnun kalacaktı. Darbe bu kovalisyon için şiddetlidir. Zira, İtalya ile Yugoslavyanın yaklaşmasına en ziyade hâdim olan şey, belki de bunların komünizmden olan korkularıdır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Halkı heyecana düşüren manasız bir haber daha!

Tanca meselesi de çabuk sönen bir balondan ibarettir

Tanca zaten beynelmül bir mın-takadır ve İngiltere, Fransa, İspanya ile İtalya tarafından idare edilir. Şu halde İtalyanların Tancaya bahriye efradı çıkarmaları hâdise teşkil etmez

Cebelütlarik boğazi ile o boğazın karşısındaki [Tanca] şehir ve mıntakasını gösterir harita Madrid etrafında İtalyan fırkalarının hezimete uğraması üzerine Bay Musolinin İspanyaya derhal koıldular (Devamı 6 ncı sayfada)

İtalya, İspanyaya yeni kıtaat göndermiyeceğini ilân ediyor

Roma 27 (A.A.) — Giornale d'Italia yazıyor: İtalyan hükümeti daha geçen haftanın başlarında, İspanyol işlerindeki hattı hareketine dair İngiltereye teminat vermiş bulunuyordu. İtalya hükümeti İspanyaya kat'iyen yeni (Devamı 11 inci sayfada)

Bir tütün deposundan 3000 lira çalındı

Beşiktaşta Değirmen denilen yerde Mehmet Hanefiye ait tütün deposu veznesinde bir hırsızlık olduğu iddia edilmektedir. İddiaya göre vak'a şöyle olmuştur: Bir gün amelelere verilecek paralar hazırlanır ve üzerlerinde isimler yazılı zarflar (Devamı 3 üncü sayfada)

Fatihteki facianın dünkü safhası Aşığı delikanlıya kocasını öldürten kadın da tevkif edildi

Katil, sevgilisi ve kaynanası dün adliye koridorunda sıra beklerken çok sakin görünmekte idiler. Facia kurbanının hiçbir şeyden haberleri olmayan biçare çocukları katilin dizlerine tırmanmak, eskidenberi tanıdıkları bu adama sevgi ile sokulmak istiyorlardı

Maktulün karısı ile kaynanası Fatih Hüsambey mahallesinde İmam Niyazi sokağındaki evde bundan üç gece önce işlenen cinayetten dünkü sayıda bütün tafsilatla bahsetmiştik. Eski inhisar memurlarından Nurettini bir kaç yerinden (Devamı 6 ncı sayfada)

Millî küme maçlarının 2 incisi heyecanlı oldu

Ankarada

Fenerbahçe 4 - 1 Ankaragücünü yendi

Ankara, 27 (Hususi muhabirimizden) — Bugün şehir stadında 15 bin seyircinin önünde Millî küme maçlarına devam edilmiş, Fenerbahçe ile Ankaragücü karşılaşmıştır. Bu iki sevilen takımın karşılaşması Ankarada büyük bir alâka uyandırmış, halk erkenden sahayı doldurmuştu. Seyirciler arasında bilhassa muhterem Başvekilimizle Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp, bir (Devamı 11 inci sayfada)

izmirde

Beşiktaş 0 - 1 Üçok spora yenildi

İzmir 27 (Hususi muhabirimizden) — Millî küme ikinci hafta maçları dört binden fazla seyircini nönünde yapıldı. Beşiktaş, Üçokspor'un hâkim oyunu önünde vasattan aşağı bir oyun oynayarak sıfır - bir mağlûp oldu. Beşiktaş saflarında Hakki ve Şerefin olmayışı tam mânâsile kendisini hissettirdi. Hakem Şazi Tezcandı. (Devamı 11 inci sayfada)

Balık müstahsilleri dün boykot ilân ettiler

Yakalandıktan sonra tekrar denize dökülen torikler İki balıkçı İtalyaya giderek İtalyan konserve fabrikalarının münhasran kendilerinin den balık mübayaaya ettikleri takdirde balık (Devamı 6 ncı sayfada)

Bu resim sizin mi?

Sizin ise "Son Posta", ya gelerek hediyenizi alınız

Resmi çıkan her okuyucuya üç liralık bir hediye veya bunun bedeli i veriyoruz

[Yazısı 11 inci sayfada]

Hergün

Orta Avrupa siyasetinde
Belgrad merhalesi

Yazan: Muhittin Birgen

Bundan birkaç ay evvel Musolini, Milánoda verdiği büyük nutukta İtalya ile Yugoslavya arasındaki münasebetlere de dokunarak bunların günden güne iyileşmekte olduğunu söylediği zaman, Avrupanın birçok yerlerinde bu sözler daha ziyade bir gösteriş şeklinde telâkki edilmişti. Bu iki memleket arasında sıkı bir dostluk kurulabileceğine inanılan zaman pek azdı. Fakat, Kont Ciano'nun son seyahati ve bu seyahatin vâsıl olduğu itilâf, bu mütaaleaların yanlışlığını göstermekte gecikmedi. Hattâ, itilâfın bu kadar kısa bir zamanda meydana gelmesi, nikbinler için dahi bir sürpriz oldu.

Gene son günlerde Avusturya Başvekili Budapeşteye resmî bir ziyaret yaptı ve orada bütün bir gün Macar devlet adamlarıyla müzakerelerde bulunan sonra Viyanaya döndü. Schuschnig (Şuşnig) bu seyahate çıkarken, kendisinin Macaristana, Çekoslovakya ile de bir anlaşma teklif etmek istediğinden bahsedilmişti. Ziyareti müteakip neşredilen resmî tebligide «Roma protokolü anlaşmasının tedrici surette Tuna memleketlerini de hududu içine alması hususunda her iki tarafın da mütehit bulunduğu beyan edilmiştir. Tuna memleketleri içinde Çekoslovakya var mıdır? Çekoslovakya karşısında kendisini çok matlûpu hisseden Macaristan, bu memleketle dost olabilir mi? Bu noktalar şimdilik müphem ve karanlık kalmakla beraber Budapeşte mülaakatını takiben Ciano'nun Belgrat seyahatine ve bu seyahatin neticelerine bakılırsa, Çekoslovakya ber taraf, hiç olmazsa Yugoslavya meselesinin Budapeşte'de konuşulmuş olduğu anlaşılır.

Fakat, İtalya - Yugoslavya anlaşması, Roma protokolüne imza koyan iki Tuna memleketi arasında ilk defa olarak son mülaakatı konuşulmuş bir şey de değildir. Yugoslavya ile İtalya arasındaki konuşmalar öteden beri Macaristanca da malûm olduktan başka ayrıca, Yugoslavya ile Macaristan arasında bir hayli zamandır yaklaşma hareketi de vardır.

Demek oluyor ki İtalya ile Avusturya ve Macaristan aralarında yapılmış olan bir itilâf İtalya ile Yugoslavya arasında yapılan yeni bir anlaşma ilâve edilmiş bulunuyor. Bir takım âlmetler de gösteriyor ki Yugoslavya ile Macaristan arasında mühim bir yaklaşma hareketi vardır. Belki de yakın bir zamanda bu iki memleket - ki aralarında Yugoslavyadaki Macar ekalliyetleri davası gibi Macarlarca gayet mühim olan bir ihtilâf vardır - birbirleriyle bütününe anlaşacaklardır.

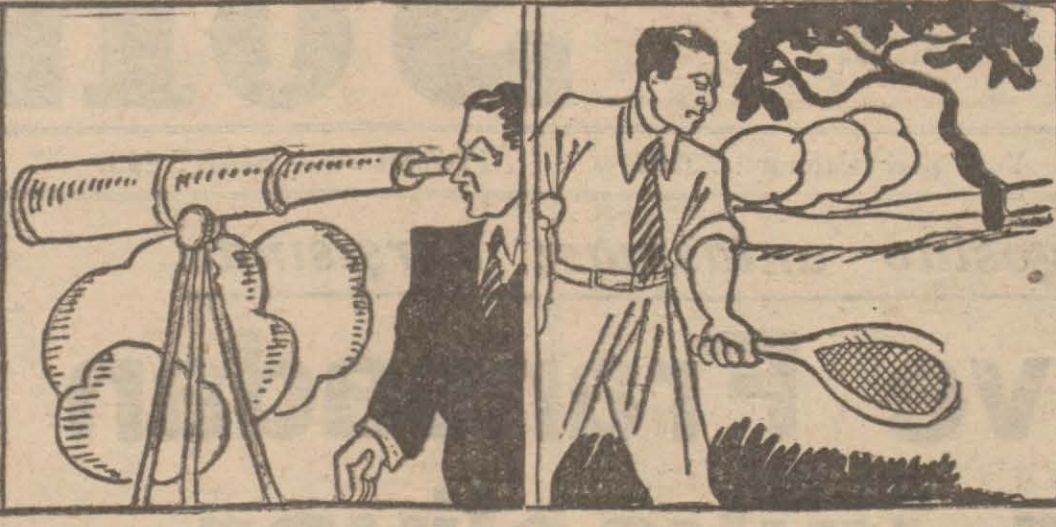
Bu gidis, İtalyanın ve onunla beraber Almanyanın orta Avrupalı nüfuzlarının ve dostluklarının gittikçe hudutlarını genişletmekte olduğunu gösterir. Bu bakımdan bilhassa bu son Belgrat anlaşması en mühim olan hâdisedir. Çünkü, Yugoslavya, öteden beri hem İtalya ile, hem de Macaristanla çok fena ihtilâflar ve rekabetler içinde bulunuyordu. Bu rekabetler, onu Fransanın Şarkı Avrupa paktlarına bağlamıştı. Vâkıa, bugün, Küçük İtilâf, olduğu gibi duruyor ve Yugoslavya Küçük İtilâfa olan bağlılığını muhafaza ettiğini mütemadiyen söylemekten hali kalmıyorsa da Fransanın kurduğu ve Fransaya dayanan bu itilâf grubuna bağlı memleketlerden birinin İtalya ile mühim bir itilâf yapması ve aynı zamanda Macaristana da yaklaşmakta olması, Fransız pakt sisteminin zayıflamış bulunduğu artık şüphe bırakmaz. Fransanın Halk Cephesi tecrübesi, bu memleketin dış siyaseti bakımından kendisine hayli pahalıya mal olmuştur. Geçen son bahardan beri, sırası geldikçe bu sütunlarda söylemiş olduğumuz gibi, Almanya ile İtalya, Orta ve Şarkı Avrupada Fransa siyasetine Şatranç tahtası üzerinde mânevî bir «açmaz» yapmışlardı. Fransa kendi elindeki taşların mühimlerinden olan Yugoslavyayı bu açmazda artık kaybetmiştir.

Belgrat anlaşması Orta Avrupa si-
(Devamı 3 üncü sayfada)

Resimli Makale:

Bazı insanlar hayatlarını evleri ile çalıştıkları daire arasında geçirirler. Tatil günlerinde odalarında kapanıp kalırlar. Hayatlarını sadece içinde yaşadıkları dar muhite inhisar eder.

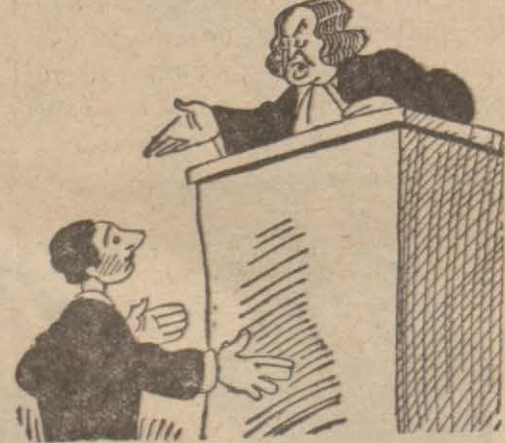

Buldukları muhitin dışına çıkmak arzusunun duymayan insanlar, tek noktaya tevcih edilmiş, kumuldama bir dürbüne benzerler. Bütün hayatlarında hep aynı manzarayı görürler, nihayet hayattan da bıkarlar.

■ İnsan gezdikçe öğrenir. ■

İnsan değişikliğe muhtaçtır. Kafasında taşıdığı bilgi hamulesi çok yaşamakla değil, çok görmeye artar, arasıra muhitinin dışına çıkınız, ta tillerinizi mutlaka kırda geçiriniz, mümkün olduğu kadar geziniz!

SÖZ ARASINDA

Karısı kaçan
İngiliz hâkiminin
Verdiği hüküm

İngilterede hukuk hâkimlerinden birinin karısı bir başkasına kaçmış ve adamcağız, âhır ömründe feci bir vaziyetle karşılaşmış, neçicede kadınlara fena halde kin bağlamış.

Bu hâkim geçenlerde bu vak'aya müşabih bir dava rüyet ediyormuş. Bu nevi davalarda erkekler kadınlardan tazminat alırlarmış. Bu müteakib bir usul imiş. Fakat hâkim kadına tazminat hükmetmemiş. Adam itiraz edince hiddetle bağırması:

— Sevineceğine itiraz ediyorsun. Kadından, o büyük derinden kurtuldun, bir de üstelik para mı istiyorsun?

İki isim taşımanın
mahzurları

Dün İstanbul adliyesinde gazeteci arkadaşlarımızdan Kâzım Şinasi ile muharrirlerden Cevat Rifatın davaları vardı. Mübaşir kendilerini mahkemeye çağırırken, şu şekilde var kuvvete bağırdı:

— Kâzım, Şinasi, Cevat, Rifat.

Kâzım Şinasi gelmiş, Cevat Rifat gelmemişti. Elindeki listede her ismin arasında bir virgöl konmuş olacak ki, mübaşir reise döndü:

— Yalnız bir kişi gelmiş efendim, diğer üçü gelmemişler! dedi.

Günde 5000 mektup
alan adam

Bizim gazetede Teyzenin açtığı anket ümit edilmedik bir râğbet gördü. Her gün gelen mektup miktarı yüz adedini geçiyor. Yerinin azlığından günde yalnız beş mektup koyabilen yazı işleri müdürü âdeta ürkmüş vaziyette... «Bu ne müthiş âlaka!» diyor. O böyle düşünürse eski İngiltere taçdarı yeni Dük dö Vindsor ne yapsın... Hergün bir çoğuna cevap vermedik mecbur olduğu 5000 mektup almaktadır.

HER GÜN BİR FIKRA

Haydi cehenneme

Adam cennetin kapısına gitti. Kapıdaki melek sordu:

- Sen dünyaya ne idin?
- Evli idim.
- Öyleyse gir cennete, dünyada çektiğin azap kâfidir.
- Arkadan gelen sevinmişti :
- Ben de, dedi, iki defa evlendim.
- Melek kızdı: Ve bağırdu:
- Bir defa evlendin azap çektin, hoşuna gitti, ikinci bir defa daha evlendin.. Haydi cehenneme git. Oraya girdiğin zaman kendini üçüncü defa evlenmiş farzedersin !

İngilterede bütün
Memurlara bildirilen
Bir beraet kararı

İngilterede zabıta memuruna hakaret ettiği töhmetle mahkemeye sevk edilen bir adam beraet etmiş ve bu beraet kararı Dahiliye Nezareti tarafından bütün devlet memurlarına tamim edilmiştir.

Hâdise şöyle cereyan etmiştir: Bir işaret memuru, dalgın dalgın geçen bir adama:

— Bana bak, öyle sersem sersem dolaşma çiğnenirsin demiş.

Adam memurun yüzüne bakmış, memur kızmış:

— Sen kim oluyorsun ki böyle benim yüzüme bakıyorsun, sözümü dinle de çiğnenmeden defol git! demiş.

Adam hiç istifini bozmadı:

— Kim olduğumu sana söyleyeyim demiş, kendime hakaret ettirmek için, vergi veren ve sizin maaşlarınızı temin eden bir budalayım.

İşaret memuru bunu hakaret telâki etmiş, mahkemeye müracaat etmiş. Fakat mahkeme şu kararı vermiş:

— Millet sizin velâhmetinizdir. Millete hakaretiniz, şiddetle söz söylemeğe hakkınız yoktur. Vatandaş çok doğru söylemiştir.

Nezaret hâkimin bu sözlerini bütün memurlara tamim etmiştir.

Denizi sevmiyen Kral

Avrupanın, vapur yolculuğunu, ve kısaca denizi sevmiyen yegâne Kralı Belçikanın genç hükümdarı üçüncü Leopold'dur. Babası gibi dağlara tırmanmasını seven Leopold, gayet kötü bir denizcidir. Ufak dalgalara bile dayanamaz, derhal midesi bulanır. Bu

6045 Kilometrelik
Mesafeyi kayakla
Kat'eden kızlar

6045 Km.

Buryato - Mongolya'lı beş sporcu genç kız, Buryato - Mongolya Cumhuriyetinin merkezi olan Ulan - Udeden 21 teşrinievvelde hareketle başladıkları, yanı yaya ve yanı kayakla yürüyüşü, Moskovada 6 marta muvaffakiyetle nihayete erdirmişlerdir.

Bu genç kızlar, 95 gün süren yürüyüşleri esnasında 6045 kilometre katetmişlerdir. Yolun ilk 1000 kilometresini, günde vasatı 43 kilometreden, yayan olarak yürümüşler, ve bilâhare kayaklarla giderek geri kalan mesafeyi, günde vasatı 70 kilometre üzerinden katetmişlerdir.

Bu beş genç kız, bu suretle, kadımlar arasındaki her türlü mukavemet yürüyüşleri rekorlarını kırmışlardır. Bilhassa şurasını kaydetmek icap eder ki, katettikleri yol çok güç bir yoldur. Bu esnada dağlar aşmışlar, stepler geçmişler ve bilhassa Ural dağlarını katetmişlerdir.

Bu yürüyüşe iştirak eden genç kızların en küçüğü 17, en büyüğü ise 24 yaşındadır. Bunlardan birisi kolkhozcu, ikisi fabrika işçisi, biri de talebe ve biri de spor muallimidir.

Bu genç kızlara, yürüyüşleri esnasında, iki sporcu da refakat etmiş ve bunlardan biri yürüyüşü idare eylemiştir.

Moskovaya muvasalatları esnasında bu genç kızlar, büyük tezahürle karşılanmış ve gerek sporculukları ve gerek cesaretleri için hakkile alkışlanmışlardır.

sefer, Manş denizini geçip de İngiltereye gitmesi bu sebepten dolayı büyük bir hâdise olmuştur.

Belçikalılar:
— Kral herhalde çok mühim bir mesele müzakere ediyor ki bu büyük fedakârlığı göze aldı, demektedirler.

Sözün Kıyası

Kazıklama
Bâbindadır!

E. Talu

Fransanın kültür hâdimlerinin en ileri gelenlerinden Piyer Larus isminde bir adam vardı ki Fransızca'nın gramerini ve Fransız lûgatini tekemmül ettire ettire, memleketinin hars işlerinde bir otorite, yani «söz» herkesinkinden fazla dinlenir» oldu.

Piyer Larus öldü, gitti.. fakat kurduğu müessesese onun çizmiş olduğu yol üzerinde muvaffakiyetle yürüdü. Öyle ki, bugün, bir iddiayı tevsik için: «Larus böyle yazıyor!» demek kâfidir.

O müessesenin neşrelediği her kitabın kabında, deve diken çiçeğine büfleyen bir kadın başı resmi, etrafında da: «Her esen rüzgâra tohum saçıyorum» ibaresi vardır. Bu remz ve bu düstur boşuna değildir: Larus neşriyatı, gerçek, dünyanın her bucağına yayılır.. her elde gezer.. her kütüphanede yer bulur. İzlandadan, Okyanusyaya, ve Pasifik adalarına kadar, yüz binlerce fikir adamı, davalarında Larus'dan ihticac ederler.

Düneye kadar, benim de yazı masamın üzerinde bir Larus lûgati bulmuştu. Pek sevdiğim Fransız dilinin orada inceliklerini arar, bulur, mütezelliz olurum.

Bir kaç gün devam eden son bir ratsızlık esnasında, kitabı gene karıştırmak istedim. O aralık ziyaretime gelen bir dostum:

— Ne o? diye sordu. Empaler kelimesini mi arıyorsun?
— Ne münasebet?
— Bul da oku

Bu tavsiyenin altında bir maksad gizli idi. Önce E harfini, sonra da tavsiye olunan kelimeyi buldum.. ve o kudem:

«Empaler - Kazıklamak. Türkler, hâlâ önemli canileri kazıklarlardı. Bunu, en sahil malûmatı vermekle marûf, en ciddi bir lûgat kitabı yazıyordu.

Hayretle büyüyen gözlerimin önünde yepyeni bir hakikat ufku açıldı..

Ve: Türkler hakkında Larus gibi bir eserden bu malûmatı aldıktan sonra, Fransızların, Hatay meselesinde hâlâ bizi niçin kazıklamak istediklerini öğrenmiş oldum.

E. Talu

E. E. Talu iyileştii

Arkadaşımız Ercümen Ekrem Talu bir müddettenberi rahatsızdı. Lehül hamd iyileşmiş bulunmaktadı. Okuyucularımızın lezzetle tâkib ettikleri yazılarında eskisi gibi devam edeceği gibi, rahatsızlığı yüzünden neşriye gecen romanı da, bir müddet sonra inşaat edebilecektir. Okuyucularımıza bunu müjdelere, arkadaşımıza âfiyet dileriz.

Biliyor musunuz ?

1 — Obi yahud Ob ırmağı nerededir, uzunluğu ne kadardır?

2 — Almanyada ilk defa demiryollarını kuran adam kimdir?

3 — Harizimî'lerin saltanatını Asyada hangi hükümdar yıkmıştır? Harizimî'ler en satvetli devirlerini hangi hükümdarları zamanında bulmuşlardır, bu hükümdar bilâhara nerede, nasıl ölmüştür?

(Cevabları yarın)

★

(Dünkü suâllerin cevabları)

1 — Attilâ, Büyük Hün İmparatorluğunu İsa'nın doğumundan 437 yıl sonra kurmuştur, ve Romalılarla Katalonik ovalarında Roma kumandanı Aetius ile harbetmiştir.

2 — Kurbağa üzerinde elektrik tecrübesini Galvani, 1791 yılında yapmıştır.

3 — Ankarada Büyük Millet Meclisi Hükümeti teşekkül ettikten sonra Vekiller Hey'eti 920 yılının mayıs ayında, 2 nci gün ilk toplantılarını yapmışlardır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbulda muhtelif cins etlerden çeşit çeşit pastırma ve sucuk yapılır, hepsi de dana etinden Kayseride yapılmıştır, iddiasile satılır, aldanmanın imkânı yoktur. Bunun önüne nasıl geçmeli? Belediye Daimî Encümeninin verdiği karara bakılırsa bundan sonra toptan veya perakende olarak satılan sucuk ve pastırmaların üzerlerine hangi çeşit etten yapıldığını gösteren bir etiket asılacak, bu da halkın aldanmasının önüne geçmeye kâfi gelecektir. Fakat bazı esnafın fazla kurnaz, halkın da bu sahada aldanmaya alışkın olmasına bakarak biz pastırma ve sucuklara etiket yapıştırmanın fayda vereceğine pek inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Fransızlar kontrol işine dün bilfiil başladılar

İspanyaya gönüllü götüren bir Fransız vapuru tevkif edildi, 25 komünist Fransız topuklarına iade edildi

Londra 27 (A.A.) — Reuter tebliği ediyor: Bu akşam salâhiyettar mahfilde beyan edildiğine göre, İspanyaya gönüllü gönderilmesini meneden anlaşmayı aktedenlerden herhangi tarafın bu anlaşmayı ihlâl edeceğini zannetmek için ortada hiç bir sebep yoktur. Ve böyle muhil bir hareketin vuku bulduğu da bildirilmemiştir.

İngiliz ve Fransız hükümetleri 20 şubatta meriyete giren mezkûr anlaşmanın ihlâlını fevkalâde vahim bir hareket olarak telâkki edeceklerdir. Gönüllüler meselesinde İngiliz ve Fransız hükümetleri arasında hiç bir ihtilâf olmamıştır ve yoktur. Beynelmîl kontrol komisyonu vazifesine başlamıştır ve bunun mümkün meritebe kısa bir zamanda fi'li olmasına Londra ve Pariste büyük bir ehemmiyet atfolunmaktadır. İngiliz ve Fransız hükümetleri şimdilik başkaca hiç bir tedbire mahal olmadığı mütaleasındadırlar ve bu hususta yeni hiç bir teklif de yapılmamıştır.

Fransızlar hâlâ endişede

Paris 27 (A.A.) — İtalyanın İspanyaya karşı vaziyeti matbuatı endişeye düşürmektedir. Le Peuple bu hususta diyor ki:

«Musolini'nin İspanyayı istilâ etmekten vazgeçmiş olduğunu söylemekle ağzımızı kapamak istiyorlar. Halbuki Duçe'nin haysiyeti bu istilâyı icap ettiriyor. Hâdisat bize bu işin mahiyetini öğretecektir.»

Oeuvre, şöyle yazıyor:

«İspanyada kalan beş fırkasını takviye için olsa dahi İtalyanın bu memlekete yeni kat'alar sevkmesi ihtimal dahilindedir. Fakat Londra ile Parisin herhangi bir şekilde buna mani olmak için manevî bir mecburiyet hissetmelerini teminen İtalya bu sevkıyatı aleniye vurmamalı yapacaktır.»

Kontrol başladı

Paris 27 — Cerbere adındaki Fransız sahil muhafaza gemisi Fransız - İspanyol hudut sularında kontrol yaparken Sanspareil adındaki Fransız vapu-

runu Bearn burnundan iki mil mesafede yakalamış ve Port - Vendres'a götürmüştür. Vapurda İspanyaya gitmek üzere 25 komünist gönüllü bulunuyordu. Bu komünistler İntrepide torpidosuna nakledilerek en yakın Fransız jandarma merkezine götürülmüşlerdir.

Beynelmîl kuvvetlerle Milisler çarpışmış

Rabat 27 (A.A.) — Verdâd radyosu saat 23 de bildirmiştir:

Emin bir membadan aldığımız malûmata dayanarak temin edebiliriz ki, Guadalajara cephesinde Trancena yakınında karışıklıklar devam etmektedir. Beynelmîl kuvvetlerle Milisler arasında şiddetli münakaşalar olmuş beynelmîl kuvvetler Milisleri dağıtmıştır. Milislerden 14 ölü ve 37 yaralı vardır. Bir kaç saat sonra hâdiseler tekrür etmiş ve hakikî bir muharebeden sonra taşk kullanan Milisler beynelmîl fırkadan 31 kişi öldürmüşlerdir.

İtalyan - Yugoslav anlaşması karşısında

Rusya ve Fransadan sesler yükseliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Georges Blum Berlin'den aynı gazeteye şu satırları yazıyor:

«Alman memnuniyeti, bugün Pariste hissedilebilecek olan inkisârın tam tamma muadilidir.»

Tabois, Övr gazetesinde yazıyor:

«Paris'in bazı salâhiyettar şahsiyetleri az çok ihtiyatlı davranmakta ve İtalya - Yugoslavya anlaşması hakkında kat'i bir hüküm verilebilmek için, Yugoslavyanın bir taraftan 1 Nisanda toplanacak olan küçük anlaşma fevkalâde konferansındaki ve diğer taraftan 4 Nisanda kendi misafiri olacak olan Bay Benese karşı hattı hareketinin ne olacağını görmek icap edecektir. Malûmdur ki, Fransa tarafından küçük anlaşmaya teklif edilen mahut karşılıklı yardım projesi bu iki tezahür vesilesiyle görüşülecektir.»

Ami du Peuple gazetesi diyor ki:

«En mütemayil tefsiratta bulunanlar için dahi Belgrad anlaşmasını diplomasiimizin bir muvaffakiyeti olarak göstermek oldukça zor bir iş olacaktır. Petit Journal gazetesinde Paul Ristelhueber yazıyor:

«Duçe Alman usulü bir pakt yani ilk hedefi hasmı zararsız hale koymak olan bir vesika imzalamak istemiştir. Fransanın uzun müddet temenni edilen bu yaklaşımdan dolayı sevinmesi lâzım elmakla beraber Belgradın siyasatinde beliren değişiklik hakkında da düşünmesi icap eder.»

Sovyetlere göre

Moskova 27 (A.A.) — Pravda gazetesi İtalyan - Yugoslav anlaşması hakkında diyor ki:

«Habeşistan harbi, İtalyan - İngiliz münasebetlerindeki gerginlik, Akdeniz hâkimiyeti mücadelesinin şiddetlenmesi gibi hususta Musoliniyi büyük bir harp takdirinde hiç değilse Yugoslavyanın bitiriciliğini elde etmek meselesiyle karşılaştırmıştır.

Fransız emniyetini baltalamak İtalyan Faşistleri İngiltere ile Yugoslavya arasında münasebetlerin dostane olduğunu nazarı itibara almıyor degiller. Fakat Dalmaçyadaki emellerinden muvakkaten vazgeçmek suretiler küçük antantın bir köşesini çökerte-

ceklerini ümit ediyorlar. Bu suretle Fransanın bu muntakadaki emniyet sistemi de baltalanmış olacaktır.

Belgrad anlaşmasının kolektif emniyet ve taksim edilmez sulh ile hiç bir alakası olmadığını görmek için hiç bir pertevsiz lâzım değil. Adriyatik denizini de İtalyan - Yugoslav mütarekesi, Roma - Berlin mihverini icad edenlerin hazırladıkları taarruza yaramaktadır.

Tebrik telgrafları

Belgrad 27 (A.A.) — İtalyan - Yugoslav paktının imsası dolayısıyla İtalya Kralı ile Yugoslavya naibi Prens Paul arasında tebrik telgrafları teati edilmiştir.

Dahiliye Vekili Ankarada

Ankara, 27 (Hususî) — Diyarbakirden hareket eden Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya yarın sabah yedide şehrimize dönmüş bulunacaktır.

Belçikanın tamamiyeti

Brüksel 27 (A.A.) — İyi haber alan mahfeller sureti umumiyede Kral Leopold'un Londrada tamamiye mucibi memnuniyet neticeler aldığını bildirmektedirler. Bu mahfeller Paskalye yortusundan sonra İngiltere, Fransa ve Belçika arasında Belçikanın tamamiyetini bir menfaat mukabilinde olmaksızın temin eden bir itilâf akdedileceğini ilâve eylemektedirler.

Bir tayyare enkazında Bir milyon franklık Altın para bulundu

Paris 27 (A.A.) — Lyon şehri civarında düşerek parçalananCapricornus ismindeki tayyarenin enkazı arasında bir milyon frank kıymetinde altın para çıkarılmıştır.

Balkan Antantı ekonomi konseyi

Atinada bir tebliğ neşredildi, Eylülde Ticaret Odaları toplanıyor

Atina 27 (Hususî) — Balkan ekonomi konseyinin dünkü son celsesine riyaset eden Başvekil Metaksas söylediği nutukta konseyin Balkan Antantı milletleri arasındaki manevî bağları inkişaf ettirdiğini tebarüz ettirerek verilen kararların tahakkukuna âzaların çalışmasını tavsiye etmiştir.

General Metaksasa Yugoslavya hey'eti reisi cevap vermiştir:

Takarrür eden şeylerin tatbikine çalışacağını ve Yunanistanın kalkınması için yapılan şeyleri 25 martta yakından görerek hayran kaldıklarını söylemiştir.

Neşredilen resmî tebliğde Balkan Antantı devletlerinin Balkan haricine satacaıkları mallar için müşterek mesai tarzı tesisi etrafında tetkikat yapıldığı ve eylülde Antant devletleri Ticaret Odalarının toplanacağı beyan edilmiştir.

Paskalya yortuları

İngiltere ve Şimal memleketlerinden Parise akın başladı

Paris 27 (Hususî) — Paskalye yortuları münasebetile vilâyetlerden ve ecnebi memleketlerden, bilhassa İngiltereden binlerce kişi Parise akın etmektedir. Bir çok Parisliler de cenuba hareket etmişlerdir.

Londra 27 — Paskalye tatilinden istifade etmek üzere dün yüzlerce Londralı, hükümet merkezini terk ederek sahillere ve köylere gitmişlerdir.

Korkunç bir facia

Deliren bir çiftçi kendisini ana, baba ve iki hizmetçisini yaktı

Chateauraux, 27 (A.A.) — Bir çiftçi delirerek çiftliğine ateş vermiş ve gerek kendisi ve gerekse babası anesi ve iki hizmetçisi atesler içinde yanmıştır.

Orta Avrupa Siyasetinde Belgrad merhalesi

(Baştarafı 2 inci sayfada)

yasetinin inkişafında bir merhaledir. Nitekim, Bulgar - Yugoslavya anlaşması, Milâno konuşması da birer merhale idi. Düne kadar siyasette kâh bu devletin, kâh ötekinin siyasetlerine yardımcı rolü oynayan memleketler, Balkan Paktı ve İtalya anlaşmaları yolu ile, yavaş yavaş müstakil bir siyaset sahibi oluyorlar. Düne kadar, siyaset işaretlerini Paristen alan Yugoslavya, bundan böyle takip edeceği siyasette daha müstakildir; ona bu istiklâl, bir taraftan Balkan paktı, diğer taraftan İtalya ile anlaşma temin etmiştir. Kendisini Fransaya bağlayan işler şimdiki kadar siyasi idi; iktisadi menfaatleri ise başka tarafta idi. İktisat, siyasete galebe çaldı ve Yugoslavya da daha müstakil ve daha rahat bir siyaset sahibi oldu.

İtalyaya gelince, İtalya, gelecek günleri çok karalık görünen bugünkü siyaset dünyasında, bu yeni itilâf sayesinde yan sahalardan birini daha emniyet altına almıştır. Zaten İtalyanın bir zamandan beri ehemmiyetle takip ettiği siyaset budur: Akdenizde, Kızıldenizde, yani İmparatorluk politikasında ve dünya işlerinde rahat çalışabilmesi için İtalyanın, bu suretle, yan taraflarını emniyet altına alması lâzımdır. Almanya ile yaptığı kuvvet mihveri sayesinde, bu memleket, yanlarını birer birer emniyet altına alma siyasetinde şimdiki kadar hayli şeyler yapmışken bu defa bunlara bir de Yugoslavya anlaşmasını ilâve ediyor.

Bütün bu anlaşmaların bugünkü gayeleri, muhakkak surette sulhtür. Fakat, her sulh bir harp için değil midir?

Muhittin Birgen

Bir tütün deposundan 3000 lira çalındı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ra konurken parada bir miktar açık çıkmıştır. Müessesenin muhasebe memuru o gece saat bir kadar çalışmış, hesap etmiş, kitap etmiş açığı kapamış, ertesi gün amelelere tevzi edilmek üzere hazırladıkları paraları da sağlam bir dolaba saklamışlardır.

Fakat memurlar ertesi sabah depoya gelip de muhasebe dairesine girdikleri zaman saçırıp kalmışlardır. Binanın üst katında amelelerin çalıştıkları salondan bir ip sarkıtılarak muhasebe dairesine inildiğini, pencere açılarak içeri girildiğini ve paradan 3000 lirasının asıldığını, bir torba içinde bulunan 1000 gümüş liranın da bırakıldığını görmüşlerdir.

Vaziyet derhal Beşiktaş polis merkezine haber verilmiş, memurlar giderek derhal tetkikata başlamışlardır. Bu tetkikat sırasında muhasebe dairesinde tütün kokan bir boyunbağı bulunmuştur.

Parmak izi memurları da dolap etrafındaki parmak izlerini almışlardır. Fakat henüz bir neticeye varılmamıştır. Depo kapandığı zaman içeride gizlenen bir adamın bu işi yapmış olmasından şüphe edilmektedir. Zabıta tahkikatı bu üç bin liranın nasıl sırta kadem bastığını meydana çıkaracaktır.

Siyaset ALEMİNDE

- Afrika Fransız müstemlekelelerindeki kaynaşma
- Tehlike tamamen uzaklaşmadı

Yazan: Selim Ragıp

Epey bir zamandan beri Şimalî Afrika Fransız müstemlekelelerinde ve bilhassa Tunusta mühim bir galeyân var. Bunun sebebi, yerli halkın istismar edilmekte olduğunu gündüne daha iyi anlamakta bulunmasıdır. Halkın bu hususta aydınlanması, Destur ismi verilen ve Tunusun istiklâl davasıyla uğraşmakta bulunan cemiyetin büyük himmeti vardır. Nitekim aynı galeyân Cezayirde de göze çarpmaktadır. Bunun sebebi de, Tunustakinin aynıdır. Hele, bir müddet evvel, Sosyalist Blum hükümetinin bir kısım Cezayirlilere seçmek hakkını vermek istemesinden infial duyan Fransız müstemlekeçilerinin toplanarak buna muhalefe etmek istemeleri, Cezayirde bu galeyânı azami haddine çıkardığı gibi Tunusta sükûnetin muhafaza edilebilmesi için, bu muntakaya asker sevk edilmesi gibi cezri tedbirlere başvurmak zarureti hâsıl olmuştur. Hattâ, vaziyet, Tunustaki Fransız komiseri ile Tunus Beyinin aralarının açılması icap ettirecek kadar gerginleşmiştir. Bir kısım Fransız matbuatına bakacak olursanız, ahvalın bu şekle girmesi, yerli halka karşı gösterilen zaafın bir neticesidir. Bundan ötürü, bu adamlara yüz vermeme ve daima yumruk altında bulundurmamak gerekir. Şu hal, Fransada bir Sosyalist hükümet bulunmasına rağmen, müstemlekeçilikten fayda gören ve menfaatlendi kimselerin, prensip ve programları ne olursa olsun, işin karlı ucunu niçin kolay kolay bırakmayacaklarını, bırakmayacaklarını âyan bir surtte gösteriyor. Fakat unutulmamak gerekir ki yumruk siyaseti nihayet bir dereceye kadar tesir gösterebilir. Hızını alan bir ideolojiyi, ondan sonra, hiç bir kuvvet, hiç bir suretle yulundan alıkozmaz.

Bir ara ciddi surette vehamet gösteren ahval, nisbi bir sükûnet arzeder oldu. Her ne kadar bugünden yarına bir harp tehlikesi mevzuu bahsolamaz idiyse de

1914 harbinin de, bu nevi şeraitle doğduğu düşünülerek gidişatın iyi olmadığı kendiliğinden tezahür ediyordu. Hazzırlıklarını kısmen ikmal devresinde bulunan İngilterenin bazı kararlar almak azimkârlığını göstermiş olması, yaklaşan tehlikeyi, şimdilik uzaklaştırdı. Fakat bulutlarla kaplı bulunan siyaset ufku, henüz berraklaşmış sayılmaz, bunun olabilmesi için, daha ziyade iktisadi âmillerin düzelmesi lâzımdır. Asıl salâh bu cihette temin edilebilirse, barış emniyeti pürüzsüz olur.

Selim Ragıp

1914 harbinin de, bu nevi şeraitle doğduğu düşünülerek gidişatın iyi olmadığı kendiliğinden tezahür ediyordu. Hazzırlıklarını kısmen ikmal devresinde bulunan İngilterenin bazı kararlar almak azimkârlığını göstermiş olması, yaklaşan tehlikeyi, şimdilik uzaklaştırdı. Fakat bulutlarla kaplı bulunan siyaset ufku, henüz berraklaşmış sayılmaz, bunun olabilmesi için, daha ziyade iktisadi âmillerin düzelmesi lâzımdır. Asıl salâh bu cihette temin edilebilirse, barış emniyeti pürüzsüz olur.

Selim Ragıp

Sabahtan Sabaha

Yarış

İnsan siniri ve makine kuvveti başbaşa gidiyor. Dünya başdöndürücü bir hareket halindedir. Aşk ve edebiyat artık efsane olmaya başladı. Sinirle motor dünyaya hâkimdir.

Yerde, gökte ve denizde en yüksek sür'ati yaratan motorlar ve bu müthiş motorları kullanacak kuvvetli sinirler beraber yetişiyor ve beraber çalışıyor.

Artık tabii ömür insanlara az geliyor. Zamandan tasarruf etmek için azami sür'ati bulmak lâzımdır.

Saatte 450 kilometre giden otomobil, beşyüz mil yapan tayyare motoru, tabiatın en korkunç rüzgârlarını eski edebiyatın (bâdisaba) sı haline getirmiştir.

Motör kuvveti bu cehennemî hareketle yükselirken insan siniri ve adalesi de azami randımanını vermek için çabalyor.

Yarış atlarını geride bırakan koşucular, balinaları kaplumbağaya çeviren yüzücüler, boğaları koç haline düşüren boksörler yetişiyor. Et ve kemik hiç bir devirde sinire bu derece itaat etmemiştir.

Medeniyet dünyasında her gün bir yeni rekor kırılıyor. İnsan adalesi gelişiyor. İnsan kuvveti motorlaşıyor, hummalı bir yarış ve cehennemî bir sür'at devrindeyiz.

Her gün taze bir hızla arttığını gördüğümüz bu sür'at ne kadar sürecektir!

Mesafe ve zaman mefhumlarını alt üst eden bu sür'atin artık insan zekâsını ve insan sinirini âciz bırakacak bir noktada durması ihtimal var mı?

Dimagdaki fosfor vücuttaki sinir ve ruhtaki hassasiyet tükenirse belki!

Bürhan Cahit

İstanbulda ziraî vaziyet inkişaf ediyor

İstanbulun umumî ziraat ve fi dancılık, bağcılık, arıcılık, tavukçuluk, muzır hayvanlarla mücadele işleri hakkında bir muharririmiz Vilâyet Ziraat Müdürü Tahsin Dilek'i görerek izahat istemiştir. Tahsin Dilek aşağıdaki izahatı vermiştir:

İstanbul Ziraat Müdürü Tahsin Dilek

Vilâyetin ziraî vaziyeti iyidir. Yağmur yağmamakla beraber kış normal geçtiğinden toprağın altı nemlidir. Bu itibarla mezruatın neşvüneması da normaldir. İstanbul vilâyeti köylülerinde kalkınma hareketi ilerlemektedir. Köylülerimiz de iyi çalışıyorlar.

Meyvecilik inkişaf ediyor

Büyük mermi meyve fidanlığı enstitüsünden bu sene de isteyenlere külliyetli miktarda aşılı meyve fidanı verilmiştir. Verilen miktar kırk binden fazladır. Dikme mevsimi bittiği cihette tevziata son verilmiştir.

Fidanlığa son ilhak edilen kısımların işlenmesine başlanmıştır. Fidanlık enstitüsünde köylülerimizden otuz kişi bahçıvan namzedi olarak çalışmaktadır. Bunlar arasında altı kadın bahçıvan namzedi vardır. Mevcut yetiştiği çeşit muhtelif yoklamalara tâbi tutularak kendileri mezun addedileceklerdir. Yerlerine bittabi başkaları alınacaktır.

Bahçıvan namzetlerine, bilfiil çalışmaları için, yevmiye veriyoruz. Ve yevmiyelerinden mahsup edilmek üzere işleri, giyecekleri temin edilmektedir. Enstitüde bir pansiyon mevcuttur. Orada yatarlar.

Fidanlıkta senede 60 bin aşılı fidan yetiştirilmektedir. Burada Türkiye'nin her tarafında yetişen meyve cinslerinden başka İtalya, Fransa ve Amerika'dan Pomoloji kongresinde kabul edilen cinslerden olmak üzere dört yüz kadar çeşit toplanmıştır. Bunlar üzerinde etütler yapılmaktadır. İklima uygun, ihracata elverişli tipler seçilerek teksirine çalışılmaktadır.

Meyve ihrac edeceğiz

Meyveler mevsime göre taksim edilmiştir. Aralarında çok erken yetişen meyve olduğu gibi çok geç yetişen meyve de mevcuttur. Meselâ Amerikadan getirttiğimiz bir şeftali fidanından 936 teşrinisani ayında çok güzel mahsul alınacaktır.

Şehir işleri:

Husûsî otomobiller için durak yerleri

Husûsî otomobiller için muayyen durak yerleri tesbit edilmektedir. Husûsî otomobiller ancak buralarda duracaklardır.

Dairelerde yaz saati

Dairelerde yaz çalışma saatleri nisandan itibaren başlayacaktır. Sabahları memurlar sekiz buçukta işlerine geleceklerdir. On ikiden on üçe kadar öğle paydosudur. Akşamları daireler on yedi buçukta kapanacaktır.

Yol parası 6 lira

937 mali senesi yol parası eskisi gibi beher mükellef başına altı lira olarak kabul edilmiştir. Yol parası iki taksit olarak haziran ve teşrinievvelde alınacaktır. Geçen sene yol parası, bütçeye konan miktardan beş bin lira fazlasıyla tahsil edilmiştir.

Mali kudreti olmadığı anlaşılan ve beden mükellefiyetini yapacak olanlar da yollarda çalıştırılacaklardır.

Karaköy köprüsü tamir edilecek

Karaköy köprüsünde bazı tamirat yapılmasına lüzum görülmüştür. Bunun için 937 mali yılı bütçesine 40 bin lira konmuştur. Tamirata haziran sonra başlanacaktır.

İstanbul vilâyeti dahilinde meyvecilik gittikçe inkişaf etmektedir. Bu suretle yakın senelerde İstanbul kendi meyvesini kendi idrak edecektir. Ve hariç memleketlere de muayyen tipler üzerinden ihracat yapılabilecektir.

Fidanlıktan diğer vilâyetlere ve Ankaraya fidanlar gönderilmiştir. Fidanlığın kurulmasında, inkişafında Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ başlıca âmil olmuşlardır. Kendileri, ziraat işleriyle yakından meşgul olmaktadır.

İstanbulda bağcılık ta ilerlemektedir. Göztepe ve Halkalı fidanlıklarından bu sene de aşı ve aşızsız külliyetli miktarda çubuk verilmiştir. Beykoz fidanlığından da tevziat yapılmıştır. Fidanlıklarda otuz çeşide kadar aşılı fidan yetiştirilmektedir.

Bal istihval ediliyor

İstanbul köyleri arıcılığa çok müsaittir. Muhtelif köylerimizde bal istihval edilmektedir. Köylülere kovan ve arıcılık levazımı, fenni arıcılığı öğreten duvar levhaları dağıtılmıştır. Şile, Çatalca, Kartal ve Beykozun birçok köylerinde iyi ve nefis bal alınmaktadır.

Muzır hayvanlarla mücadele

Muzır hayvanlar ve kargalarla mücadele edilmektedir. Belediye hududu dışındaki yerlerde mücadele mükellefiyeti tatbik olunuyor. Yani kanun mu cibince herkes karga öldürmekle mükelleftir. Mükelleflere silâh ve fişek veriyoruz.

Şehir içinde, şehrin husûsî vaziyeti dolayısıyla herkes tarafından silâh atılması doğru olmadığından, mecburî mükellefiyet tatbik edilmemektedir. Bununla beraber kendilerine silâh atma müsaadesi verilen avcılar tarafından öldürülen karga başına eskiden beri vermekte olduğumuz beş kuruşu yedi buçuk kuruşa çıkardık. Öldürülerek getirilen beher karga için hemen tutarını veriyoruz. Mücadele neticesinde kargalar azalmaktadır.

İstanbul ağaçlamaya

İstanbul vilâyeti dahilinde bütün çiplak yerlerin ağaçlanması karar altına alınmış bulunmaktadır. Bu gibi yerlerin ağaçlanmasına devam ediyoruz.

Tavukçuluk ve dolayısıyla yumurta mahsulümüz islah edilmektedir. Vilâyetin Tavukçuluk müessesesinden köylere damızlık tavuk, horoz ve yumurta veriyoruz. Yumurtlayıcı tavuk cinsleri çoğalmaktadır. Tabii iyi cins mahsul de artmaktadır.

Poliste :

Bir Yunanlı yankesici yakalandı

Yunan tebaasından Yorgi isminde bir yankesicinin İstanbul'a geldiği zabıtaya haber verilmiş, ikinci şube memurları yaptıkları takibat neticesinde Yorgiyi Kurtuluşta yakalamışlardır.

TAKVİM

MART		ARABİ SENE	
Rumî sene 1353	28	Arabi sene 1356	
Mart 15	Resulî sene 1937	Kasım 141	
PAZAR			
SABAH	Muharrem	İMSAK	
S. 11	23	S. 9	42
5	51	4	10
Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
5	50	9	22
12	19	15	51
		18	29
		20	00

SENIHA BEDRİ GÖKNİL

in Tercümeçileri :

FAUST

PER GÜNT

KRAL LİR

Her kitapçıda bulunur.

Yeni deniz Nakliyat tarifesi Hazırlandı

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Müsteşarı Adil gümrüklerdeki etkilerine devam etmektedir.

Marmara mıntakası için hazırlanan deniz nakliyatına ait talimatname ikmal edilmiştir. Bütün deniz yollarımızda muteber olacak yeni umumî nakliyat talimatnamesi ile Marmara mıntakasına ait talimatname aynı gün de tatbik mevkiine konacaktır. Hazırlıklar tahmin edildiği kadar geç kalmadığından tatbikata nisannın birinden itibaren geçilecektir.

Yeni nakliyat talimatnamesinin tatbikati esnasında nakliyat işlerinde yeniden bazı hususiyetler meydana çıkacaktır.

Bu zamana kadar dahilî ticaret eşyası ile ithalât eşyası Haliçte aynı yerde İstanbul limanına çıkarılmakta i-

Gümrükler müsteşarı Adil

di. Nisannın birinden itibaren her iki cins eşya ayrı ayrı yerlerden limana çıkarılacaktır.

Yarın müsteşar Adil, Liman Umum Müdürü Raufî, muavini Hâmit, Gümrükler Başmüdürü Mustafa Nuri beraberce İstanbul limanını gezeceklerdir. İthalât eşyasının limana çıkarılacağı yeri tesbit edeceklerdir. Şimdilik bu iş için Sarayburnu, Eminönü rıhtımı, Şarap iskelesi ve Hâl civarındaki arsa münasip görülmektedir. Yarınki tetkikattan sonra bu dört yerden biri seçilecektir.

Bir Nisandan itibaren tatbik mevkiine konacak deniz eşya nakliyatına ait umumî talimatname ile Marmara mıntakası için muteber olan talimatname etrafında Gümrükler Başmüdürü Mustafa Nuri şunları söylemiştir:

«— Yeni talimatname ile eşya nakliyatı işinde azamî kolaylık gösterilecektir. Mal yüklendiği yerden alınan beyannameler mal boşaltıldığı yerden kontrole tabi olmayacaktır. Bu suretle nakliyatçı eşyasını bekletmeden çekebilecektir. Marmara mıntakasında vapurlara tahmil ameliyesinde manifestoya memurlar imza ederlerdi. Bu da kaldırılmıştır. Bazı nakliyatçılar trenlerdeki eşya nakliyatında gümrük kontrolü olmadığı halde denizdeki eşya nakliyatında buna neden lüzum gösterildiğini sormaktadır. Dünyanın her tarafında bu böyledir. Denizde kaçak eşyaya her zaman rastlanır. Gemilerde daimî gümrük kontrolü yapılmazsa kaçaklığın önüne geçilemez.»

Müteferrik :

Gayri mübadiller komisyonun lağvını istiyorlar

Gayrimübadiller Cemiyeti ile Gayrimübadiller komisyonu arasında eskidenberi mevcut olan ihtilâf yeni bir safhaya girmiş ve gayrimübadillerin şikâyetleri çoğalmıştır. Gayrimübadiller, bono ile satılacağı çıkarılan emlakın azlığından ve komisyonun tam faaliyet gösteremediğinden, hattâ komisyonun masrafı çok olduğundan şikâyet etmekte ve komisyonun lağvedilerek müzayedelerin Ziraat Bankası vasıtasıyla yapılmasını istemektedirler.

Bonolar da bu sebeplerden düşmektedir.

Gayrimübadiller Cemiyetinden salâhiyyetler bir zat dün bir muharririme demiştir ki:

— Umumî kâtip, işlerimizi takip için Ankaraya gitmiştir. Firarî emlakı çok olduğu halde satılığa çıkarılan emlak azdır. Bir de Yunanistandaki emlak mukabil eski Mübadele Komisyonundan maliyeye müdevver para mevcuttur. Bunun da bir nisbet dairesinde tevziini istiyoruz.

Bilhassa emlak satışında küçük bono sahipleri hiç bir iş yapamamaktadır. Bunun da önüne geçilmesi dileklerimiz arasındadır.

Havagazi şirketi 40 bin lira kazandı

Kadıköy ve Yedikule hava gazı şirketi senelik kongresini yapmıştır. 1936 yılı bilançosu aynen kabul edilmiş, müddeti dolan idare meclisi âzaları yerinde ipka olunmuştur. Şirket bir yıl içinde 40 bin lira temettü yapmıştır. Fakat bu para bazı inşaata sarfolduğundan hisse senetlerine temettü dağıtılmamıştır.

Vilâyete bir ihbar yapıldı

Toros Gençler Birliğinin hesaplarında yolsuzluk olduğu iddiasıyla Vilâyete bir ihbar yapılmıştır. Bu ihbar üzerine tahkikata başlanmıştır.

Hariciye Umumî kâtibi evinde tedavi ediliyor

Bir gazete Hariciye Vekâleti Umumî kâtibi Numan Rifat Menemencioglu Cerrahpaşa hastanesinde ameliyat yapıldığını ve hastanede yatışını yazmıştır. Numan Rifat Menemencioglu ameliyat yapılmamıştır. Kendisi rahatsız bulunmakta ise de evinde tedavi görmektedir. Numan Rifat Menemencioglu seri âfiyetler temenni ederiz.

İzmir sergisinde diploma kazananlar

Geçen sene İzmir fuarına iştirak edenlerden diploma kazananların diplomaları İstanbul Ticaret Odasına gelmiştir. Bunlar yakında Oda tarafından sahiplerine verilecektir.

Fatih kaymaklığında zehirli gazlar kursu

Fatih kaymaklığı binasında polis ve belediye zabıta memurlarına zehirli gazlar hakkında bir kurs açılmıştır. Kursda haftada üç gün konferans verilecektir.

Dün komiser Fahri tarafından zehirli gazlar ve hava tehlikesi vukuunda memurların vazifesi hakkında bir konferans verilmiştir.

Toplantılar :

İktisat Fakültesi talebesinin çayı

Dün akşam İktisat Fakültesi talebeleri Dağcılık klübünde bir tanışma çayı tertip etmişlerdir. Çay çok samimi olmuş, talebeler birçok eğlencelerle geç vakte kadar güzel bir vakit geçirmişlerdir.

Kültür işleri :

Kitapların toplantısı

Ankara caddesindeki kitap tablo ri aralarında bir toplantı yaparak meleklerine ait bazı meseleleri görüşmüşlerdir.

Bu arada son günlerde, kâğıt fiyatlarının yükselişi yüzünden uğradıkları müşkülât dolayısıyla kitap basamıyacak vaziyete düştüklerini ve bunun memleket kültürü ve irfan hayatı üzerinde yapacağı zararı hükûmete arz ederek bazı haklı taleplerde bulunmağa karar vermişlerdir.

Bundan başka eski, kitapçılar cemiyetinin (İstanbul Kitap basanlar Kurumu) adile yeniden teşkilini de karar altına almışlardır.

Bir arkeoloji kanunu hazırlanıyor

Kültür Bakanlığı bir Arkeoloji kanunu ve bir de müzeler talimatnamesi hazırlayarak Arkeoloji taharriyatını ve müzelerin faaliyetini yeni baştan esaslı surette tanzim etmeğe karar vermiştir.

Bu maksatla muhtelif Avrupa memleketlerinin müzelerindeki talimatnameler getirilmiş ve tercüme edilmeye başlanmıştır. Bu talimatnameler bir komisyon tarafından incelendikten sonra hazırlanacak olan raporla göre müzeler talimatnamesi ve Arkeoloji kanunu lâihyası tesbit olacaktır.

Deniz işleri :

Tahliye ve Fenerler memurlarının tekdüveleri

Fenerler idaresi Haziran'dan itibaren tahliye umum müdürlüğüne bağlanacağı için ıssız sahillerde fenerler için de ve tahliye istasyonlarında çalışan emekdar memurların Akay ve Deniz yolları ve diğer bazı deniz müesseselerinde çalışanlardan ayrı hususiyetlere mâlik bulunması icabettir. Onun için iktisat vekâleti tarafından hazırlanan deniz adamları tekaut kanununa tahliye umum müdürlüğü memurları için yeni bazı maddeler ilâvesi kararlaştırılmıştır.

Trabzon sahillerinde serseri

bir mayın görüldü

Trabzonun beş mil açığında bir mayına tesadüf edilmiştir. Trabzon limanı dairesinin ihbarı üzerine keyfiyet her tarafa ilân edilmiş, gemi, motor ve sairenin bu sahilde müteyakkız davranmaları bildirilmiştir.

Ticaret işleri:

Yumurta piyasası

Yumurta fiyatları yeniden düşmektedir. Dün büyük sandıkların tanesi 14 liradan satılmıştır. Yegâne yumurta ahemiz İtalyanlar kalmıştır. Halbuki son günlerde İtalyada dahül istisna sal fazlaştığından fiyatlar düşmüştür. Bu yüzden birkaç gündür aradaki fiyat farkı yüzünden İtalyaya da yumurta ihrac edilmemektedir.

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında gündüz saat 15.30 da, akşam saat 20.30 da **KRAL LİR** Yazan : Shakespeare Türkçeye çeviren: Seniha Bedri

Fransız tiyatrosu Operat kısmında

gündüz saat 15.30 da,

akşam saat 20.30 da

SAZ - CAZ

BUGÜN

IPEK

sinemasında

Aşk fedakârlığı - ölüm tehlikesi
HiSSİ - CANLI - HAREKETLİ - HARKULADE BİR MEVZU

KARANLIKTA UÇUŞ

MIRNA LOY - KARY GRANT

(Fransızca sözlü)

Ayrıca : Paramount dünya haberleri Bugün saat 11 de tenzilâhî matine

GABY MORLAY - CHALES VANEL ve GEORGES RIGAUD « Stefan Zweig » in (KORKU) romanından muktebes

GÜNAH GEÇESİ

filminin emsalsiz yıldızlarıdır. Yarın akşamdan itibaren

SAKARYA sinemasında

KRONŞTAD BAHRIYELİLERİ

Büyük Rus ihtilâlinin en dehşetli sahifeleri

Perteğin imar planı hazırlandı, tatbikine başlandı

Pertek köprüsü gelip geçişe açılırken

(Kurdeleyi kesen dördüncü Umumi Müfettiş General Abdullahtır)

Pertek (Hususî) — Perteğin kaza merkezi haline kalbi 341 tarihine rastlar. O vakte kadar bu vazifeyi küçük bir kasaba olan Çarsancak görmekte idi. Pertek, Elâzize 16 kilometre mesafede iki bin küsur nüfuslu gayet güzel ve evleri muntazam bir Türk kasabasıdır. Diyarından başlayarak Pertek önünden Geçen Murat suyu Pertekle Elâziz arasında bir hudut vazifesini görür. Dördüncü umum müfettişliğinin teşebbüsile nehir üzerine bir köprü kurulmuş ve münakalat kolaylaşmıştır.

Bundan 250 - 300 sene kadar evvel şehir su kenarında iken zamanla iki

kilometre şimale çekilmiştir. Buna sebep, halkın yazlık bağ ve bahçelerde birer ev yaptırmış olmalarıdır. Yeni Perteğin hava ve suyu çok güzeldir. Dört yüz kadar ev vardır.

Pertek ve köyleri halkı öz Türktür. Perteğin bariz bir hususiyeti de, halkın ekserisinin okuyup yazma bilmesidir. Hattâ köylülerden çoğu eski ve yeni harfleri mükemmelen okuyup yazarlar.

Pertek, saltanatın asırlarca ihmal ettiği güzel Türk kasabalarından birisidir. Bu bakımsız şehrin yeni baştan imarı için zengin bir program hazırlanmış ve tatbikine başlanmıştır.

18 yaşında bir kız uçurumda parçalandı

Karaman (Hususî) — Ulukışlanın Eminler köyü civarındaki yaylalarda oturan Mustafa oğlu Veli Ayşe isminde 18 yaşında bir kızı zorla kaçırmış, berbat etmiş, sonra uçuruma yuvarlayarak öldürmüştür.

Ayşe Mersinin Eslem civarındaki yaylalarda oturan Mehmedin kızıdır. Mustafa oğlu Veli bu kızı Konya Ereğlisinin Yastı köyünde rastlamış, zorla kaçırmış, Kırıkpınar yaylasına götürmüştür. Kızın mümaneatı, teslim olmamak gayretleri Velinin kuvvet ve kudreti karşısında neticesiz kalmış, mukadder olan kaza vukubulmuştur.

Fakat kız buna rağmen Velinin elinden kurtulmakta ısrar etmiş, o civardaki köye gitmek istemiş, fakat Veli kendisini ele vereceği korkusile buna mümaneat etmiştir. Ayşe bir aralık fırsat bulmuş, gizlice ortadan kaybolmuştur. Veli bunu sezince hemen Ayşeyi aramaya koyulmuş, ve onu bir uçurumun kenarından geçerken görmüş, yerden kocaman bir taş alıp uçurum istikametinde Ayşenin üzerine fırlatmıştır. Ayşe taşın sademesinin

Bir adam karısını ve kaynanasını öldürdü

Gemlik, (Hususî) — Engürücükten gelen yolcuların anlattığına göre Bursa - Gemlik ana yolu üzerinde müthiş bir cinayet olmuş, Engürücük köyünden Osman çavuş genç ve güzel karısı Şahende ile kaynanası Muhsineyi tabanca ile vurarak öldürmüştür.

Yapılan tahkikata göre: Şahende kocasından boşanmak istemektedir. Annesi de buna taraftardır. Osman çavuş ise güzel karısını sevmekte ve boşanmaya razı olmamaktadır. Buna rağmen Şahende mahkemeye müraعات etmiştir. Bunun üzerine Şahende ile annesi Gemlikte mahkemeye gitmek için yola çıkmışlardır. Osman çavuş da bunları takip etmiş, yoldan çevremeyince evvelâ Şahendeyi, sonra da kaynanasını vurmuştur. Katil kaçmıştır. Jandarma takibe çıkmışlardır. Yakalanması beklenmektedir.

Şiddetle uçurumdan aşağı yuvarlanmıştır. Ayşenin parça parça olduğunu gören Veli kaçmış, fakat bir müddet sonra yakalanmış, Karaman adliyesine teslim edilmiştir.

Edirnenin kara günü

Edirneliler bir ihtifalle aziz şehitlerin hatıralarını taziz ettiler

Edirne (Hususî) — 26 mart Balkan harbinde Edirne kalesinin düşman eline düştüğü günün yıldönümüdür. Bu kara günde, Edirneliler her yıl olduğu gibi bu sene de bir ihtifal yapmışlar ve Edirne kalesinin kahramanlığını yad ve bu esnada ölen vatan çocuklarının aziz hatırasını tesit etmişlerdir.

Ihtifal saat 16,30 da Halkevinde yapılmış ve ihtifale müzikanın kaldırıldığı istiklâl marşile başlanmıştır. Müteakiben bu kara günün tarihçesi hakkında muallim Kemal tarafından bir nutuk söylenmiştir. Bundan sonra bando tarafından matem havası çalınmış ve Balkan harbi şehitliğine giderek çelenkler konmuştur.

Ihtifale başta memleket münevverleri olmak üzere çok kalabalık bir halk kitlesi iştirak etmiştir.

Karamanda bir adam kız kardeşini öldürdü

Karaman (Hususî) — 8 Çeşme mahallesinde bir cinayet olmuş, Ahmet Nuri isminde bir genç kızkardeşi Fatmayı öldürmüştür. Cinayetin sebebi babadan miras kalma bir evin satılmasıdır. Ahmet Nuri evi satmak istemiş, Fatma razı olmamış, arada münakaşa çıkmış, neticede Ahmet Nuri Fatmayı yedi yerinden yaralamıştır. Fatma kaldırıldığı Konya memleket hastanesinde ölmüştür. Ahmet Nuri Karaman ağır ceza mahkemesine verilmiştir.

Sındırgıda 60 dönüm Orman yandı

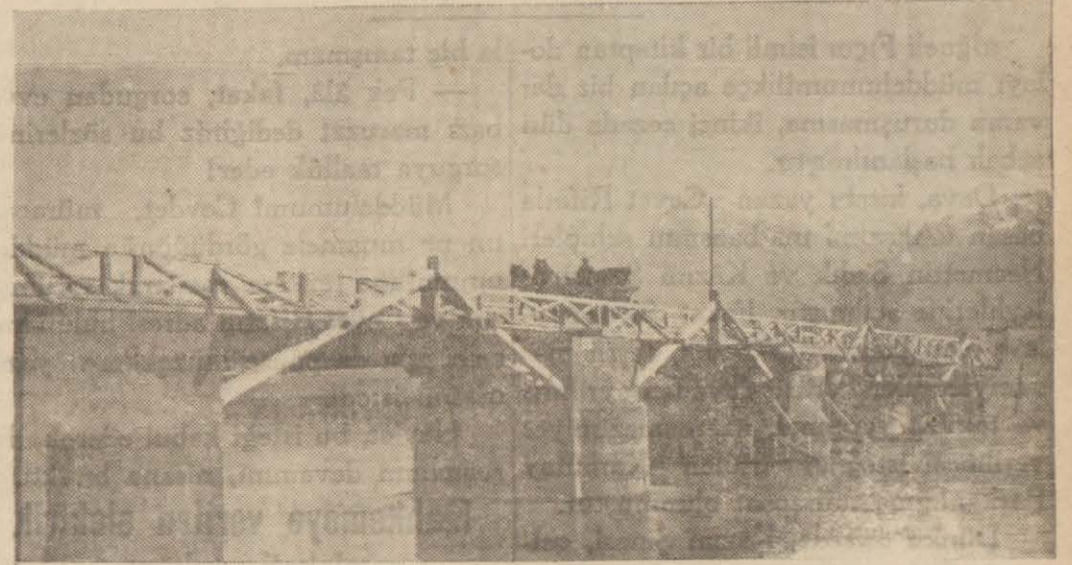
Balıkesir (Hususî) — Sındırgıda büyük bir orman yangını olmuştur. Sinandede köyü yakınındaki ormanın tutuşması tam iki gün sürmüş ve güç halle söndürülmüştür. Bu yangın orman içinde 60 dönümlük bir sahanın yanmasına sebep olmuştur.

Yangının çıkış sebebi hakkında tahkikat yapılmaktadır.

İnegö'de geceleri telgraf kalûl edilmiyor

İnegöl (Hususî) — Kazamız telgrafhanesinde iki muhabere memuru vardı. Bunlardan birinin başka yere tayin edilmesinden bir memur kalmış ve bundan dolayı akşam saat altıdan sabah saat yediye kadar telgraf kabul edilmemeğe başlanılmıştır. İstanbul'dan akşam saat on altıda çekilen telgraf İnegöle ertesi sabah sekizde ancak gelmektedir. Tüccarların mühim işleri bu yüzden sekteye uğramaktadır.

Erzincanda köylüye cins fasulye tohumu dağıtıldı

Erzincanda Fırat köprüsü

Erzincan (Hususî) — Vilâyetimizde kültür işlerine ehemmiyet verilmektedir. Kültür direktörü Bedri bu sahadada ciddi faaliyet göstermektedir. Vilâyet merkezinde yedi ilk, bir sivil, bir de askerî orta mektep vardır. İlkmeçlerin himaye heyetleri fakir talebenin yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarını temin etmektedir. Merkezdeki talebe miktarı 1700 den fazladır. Köy kanununa tevfikân Esesi nahiye merkezinde ve üç köyde birer ilkmeçtepe yapılmıştır.

Erzincanın ziraî, iktisadî ve ticarî vaziyeti iyidir. Muntaka içinden geçmekte olan Fırat nehrinin etraftaki köyler dolaplar vasıtasile istifade et-

mektedirler. Nehirde sallarla kereste nakliyatı da yapılmaktadır. Burada halk meyvacılığa çok ehemmiyet vermektedir.

Hükümetin getirdiği cins fasulya tohumları ıslâh için halka meccanen dağıtılmış ve güzel neticeler elde edilmiştir.

Sıtma pek azdır. Köylüye muntazaman kinin dağıtılmaktadır. Merkezde yirmi beş yataklı bir memleket hastanesi vardır. Kasaba içinden geçmekte olan Sivas - Erzurum yolu memleketin iktisadî sahadaya yükselmesine çok yardım edecektir. Vilâyet yolları iyidir. Nahiye ve köylerin hemen hepsine otomobil gitmektedir.

Karaağaçta köy Eğitimcileri mektebi

Edirne (Hususî) — Karaağaçtaki Gazi yatı okulu geçen hafta lâğvedilmiş ve otuz sekiz yatılı talebe muhtelif okullara gönderilmiştir.

Gazi yatı okulu binası köy eğitimcilerini yetiştirmek üzere Lüleburgazda Devlet çiftliğinde açılması kararlaştırılan mektep binasının yapılmasına kadar köy eğitimcileri mektebi olarak kullanılacaktır.

Bunun için mektepte yapılmakta olan hazırlıklar tamamlanmış ve muallimleri gelmeğe başlamıştır. Okul bir nisan perşembe günü merasimle açılacaktır.

Tarsus elektriği Belediyeye geçiyor

Tarsus (Hususî) — Türkiyede en evvel elektriktesatı Tarsusta yapılmıştır. Tarsus elektrik fabrikası Türkiyenin en eski elektrik fabrikasıdır.

Tarsus çayının kuvvetile işleyen bu fabrikanın Millî Mücadeleden sonra belediyenin de iştirakile Komandit bir şirket tarafından yeniden işletilmiye başlanılmıştır.

Fakat bugün için şehrin ihtiyaçlarını tamamiyle karşılayamayan fabrikada belediye bazı yenilikler yapmak ve ihtiyacı temin edebilecek bir vaziyette fabrikayı ıslah etmek lüzumunu hissetmiştir. Bunun için de fabrikanın şirketten satın alınmasına karar vermiştir. Şirketle yapılan pazarlıkta muvafık kalınmıştır. Yakında devrî teslim işi bitirilecektir.

Gazeteleri Okurken

SON TELGRAF — Avrupada gerginlik var mı, yok mu?

— İşine gelene göre var. Doğruyu söyleyene göre de yok.

CUMHURİYET — İçkili gazinoların yerleri.

— Gürültüden uzak olmak isteyenlerin evlerinin yanbaşıda olursa nasıl olur?

AÇIK SÖZ — Karı koca bir olup komşularını dövdüğüler.

— Karı koca birbirleriyle ilk defa anlaşabilmişler demek.

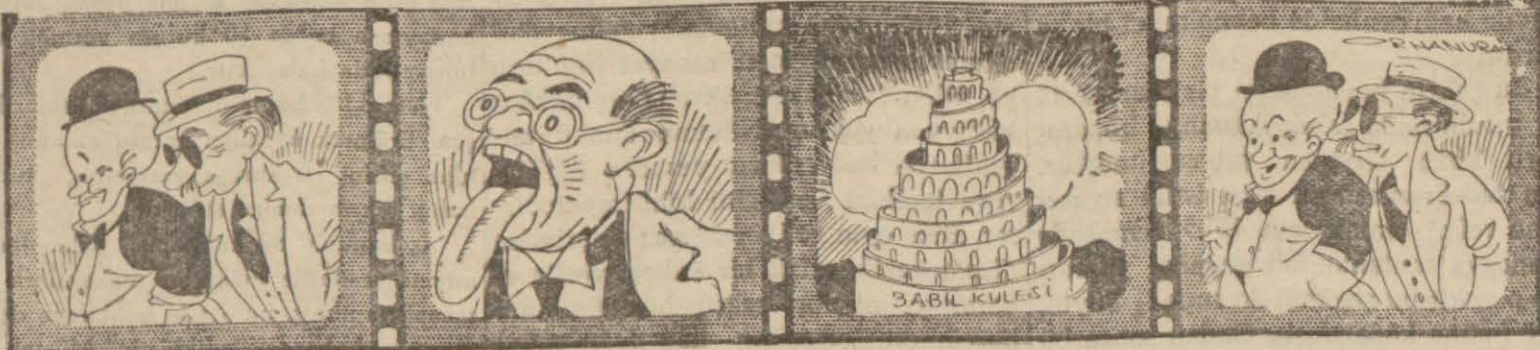
TAN — En çok sucuk ve pastırma ya hile karıştırıyor.

— Kabahat karışanda değil, karıştıranda. İş onu bulup cezasını verelim.

HABER — Değişmek.

— Bir gün evvel verilen havadın aksine havadis yazmaya da derler.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— Bir Alman doktor varmış Hasan Bey

... Bu adamın bildiği dillerin sayısı

... Tamam 290 tane imiş.

Hasan Bey — Desene tam bizim Beyoğluna yazacak bir adam.

"İğneli fıçı," isimli kitaptan çıkan dava

Akşam matbaası sahibi kitabın kendi matbaasında basılmadığını, üzerindeki yazının yanlış olduğunu söyledi

«İğneli Fıçı» isimli bir kitaptan dolayı müddeiumumilikçe açılan bir davanın duruşmasına, ikinci cezada dün sabah başlanılmıştır.

Dava, kitabı yazan Cevat Rifatla basan «Akşam» matbaasının sahipleri Necmettin Sadık ve Kâzım Şinasi aleyhlerine açılmıştır. Fakat, Sivas sayılabı olan Necmettin Sadık, teyrii masuniyetinden ötürü davadan ayrılmış ve takibat yapılmak üzere mezuniyet verilmesi isteğiyle, usulen Kamutay Başkanlığına müracaat olunmuştur.

Dünkü celsede, Kâzım Şinasi, gelmişti. Cevat Rifat yoktu. Adresi bulunup ta kendisine tebliğat yapılamamıştı. Kâzım Şinasinin hüviyeti tesbit edildi.

— Babamın ismi Ali Raşit. 45 yaşındayım. Giride Kandiyede dünyaya geldim. Evliyim. Bir çocuğum var. Şimdi Taksimde Topçu caddesinde «Uygun» apartmanında 3 numarada oturuyorum. Okur, yazarım. Hiç bir mahkûmiyetim yoktur.

Bundan sonra, müddeiumumiligin dava iddianamesi okundu. Bunda, Cevat Rifatın «İğneli Fıçı» sında, baştan sona kadar Yahudilerin aleyhinde neşriyat yapıldığı, muhtelif cümlelere işaret olunarak, anlatılıyor ve «mecmuanın muhteva ve gayesi, cemiyetin muhtelif sınıflarının umumî emniyeti aleyhine ahaliye adavete tahrik» mahiyetinde olduğu yazılıyor ve neşriyatın, Türk ceza kanununun 312 inci maddesine uygun bir suç mahiyetinde görüldüğü ortaya atılıyordu.

Kâzım Şinasi, sorgudan önce bazı maruzatta bulunacağı kaydıla, şunları söyledi :

— «İğneli Fıçı» nın üstüne «Akşam matbaası» kaydı yanlışlıkla konulmuştur. Matbaa, yalnız gazete basar. Bu kitap, bizim matbaamızda basılmamıştır. Bu kayıt, bir işçinin zühuli eseri olarak o kitabın üstünde çıkmıştır. Kitabın basıldığı yer, Cağaloğlunda Narlı bahçe sokağında 15 numarada «Kenan Basım Evi» dir. Ve bu matbaanın sahibi Kenan Dineman da, bu kitabı kendisinin bastığına dair bu sabah müddeiumumilike müracaat etmiştir. Müracaat numarası, 937 - 70 dir. Ben, esasen Cevat Rifatla hiç tanışmam.

— Pek âlâ, fakat, sorgudan evvel bazı maruzat dediğiniz bu sözleriniz, sorguya taallük eder!

Müddeiumumî Cevdet, müracaatın ne muamele gördüğünün müddeiumumilike tezkere yazılarak sorulmasını ve Cevat Rifatın adresi bulunarak celbi için de polise müzekkere yazılmasını istedi.

Hey'et, bu isteği kabul ederek, duruşmanın devamını, nisana bıraktı.

Mahkemeye verilen elektrik şirketi erkânı

İstanbul Elektrik şirketinin Anadolu yakasındaki tesisatında kullanmak üzere gümrükten muaf olarak getirttiği malzemeyi İstanbul yakasındaki tesisatında kullandığından şirketin ileri gelenleri kaçakçılık suçu ile dokuzuncu ihtisas müddeiumumilike verilmişlerdi. Tahkikatını ikmal eden, 9 uncu ihtisas istintak hâkimliği suçluları mahkemeye sevk etmiştir.

Suçlulardan Elektrik şirketi umum müdürü Hanses ölmüştür. Yakında dokuzuncu ihtisas mahkemesinde duruşmaları başlayacak olan suçlular elektrik şirketi baş mühendisi Jiler, malzeme müdürü Sadi, muhasebeci Piryort, fabrika müdürü Tibiletti, kontrol amiri Fisler, idare müdürü Lazyan, dan ibarettir.

Müstehcan şarkı davası devam ediyor

Muganniye, bestekâr, plâk acentesi ve plâk satıcısı bir çok kişi aleyhine, müddeiumumilikçe «balıkçılar» şarkısından dolayı açılan ahalinin âr ve haya duygularını incitecek neşriyatta bulunmak davasının duruşmasına, ikinci cezada dün sabah devam olundu.

Dün sabahki celseye muganniye Safiye ile bestekâr Sadettin Kaynak, kanunî Artaki ve diğerlerinin de vekilleri gelmişlerdi.

Dava edilenlerden, ifadesinin Bursada istinabe yolile alınması kararlaştırılan muganniye Nerimanın oradan İstanbul'a geldiği anlaşıldı. Kendisine tebliğat yapılması için, duruşmanın devamı 10 nisan saat 12 ye bırakıldı.

Hâdiseler Karşısında

Yarabbi çok şükür

Fakir kulun kör, topal bir eşeği varmış. Allah, bu fakir kulunu sevindir - mek istemiş. kula; kör, topal eşeğini kaybettirmiş. Eşek kaybolunca kul üz - zülmüş, elden ayaktan olmuşa dön - müş:

— Bir eşeğim vardı bundan da mı mahrum kalacağım?

Diye öteye koşmuş, beriye koşmuş. Aman, demiş; zaman, demiş..

— Eşeğim de eşeğim!

Diye ağlamış. Allah sevindirmek vaktinin geldiğine hükmetmiş. Kör topal eşeğini kuluna buldururmuş. Kul sevinmiş; çok sevinmiş:

— Yarabbi çok şükür!

Dünya sakinleri şöyle böyle bir sulh havası içinde yaşıyorlardı. Allah, dünya sakinlerini sevindirmek istedi. Sulh havasını birdenbire bozdu. Sulh havası bozulunca dünya sakinleri de üzülüyorlar.

— Eyvah, dediler, bunsuz da mı kalacağız?

Gözlerinin önlerine, bombalar, zehirli gazlar geldi. Akılları tanklarla ezilmiş döndü. Fikirleri çaprastlaştı.

— Aman!

Dediler...

— Zaman!

Dediler...

— Sulh da sulh nerdesin?

Diye ağladılar. Allah sevindirmek vaktinin geldiğine hükmetti. Harb bututlarını araladı, şöyle böyle bir sulh havası yeniden kendisini gösterdi. Dünyadakiler sevindiler; çok sevindiler.

— Yarabbi çok şükür! İMSET

Fatihteki faciyanın dünkü safhası

Aşığı delikanlıya kocasını öldürten kadın da tevkif edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yaralı olarak öldüren Ali Recep'e, öldürülenin karısı İrfan ve kaynanası İfakat, dün sabah adliye dairesine getirilmişlerdir.

Bunların aleyhine açılan dava, ceza kanununun 450 inci maddesine göredir. Suçun, üçü tarafından hazırlandığı, Nurettini öldürmek üzere önceden tertibat alındığı neticesine varılmıştır. Taammütle ve müstereken işlenen bu cinayetten dolayı idam cezası yazılı maddeye göre istintak dairesine verilenler, sorgu hâkimliğince uzun uzadıya sorguya çekilmişler ve sorgu sonunda, her üçü hakkında da tevkif müzekkereleri kesilmiş, suçlular tevkifhaneye yollanmışlardır.

Dördüncü müstantiklik, yarın tahkikata devam ederek, şahitleri dinleyecektir. Suçluların tekrar sorguya çekilmeleri de ihtimal dahilindedir.

Katil ve sevgilisi ne halde!

Nurettini öldüren delikanlı, koridorda elleri kelepçeli, iki jandarma arasında bir sıra üstünde otururken, gayet sakin tavırlıydı. Beri yanda oturan öldürülenin karısı İrfanla kaynanası İfakat da, lâkayt bir halde duruyorlardı. Hattâ, bu sırada İrfanın üç küçük çocuğunun, babalarını öldüren delikanlının yanına giderek, elleri kelepçeli suçluların dizlerine tutunup çıkmalarına ve olan bitenin mahiyetini anlamayan masum yavruların, babalarının katili-

ne çocuk dilile seslenmelerine, mani ol - muyorlar; ne anne, ne de büyük anne çocuklara «gelin bu tarafa; gitmeyin o her - rifin yanına!» yollu bir şey söylemiyorlar - dı. Hiç ağız açmadan, bu hazin manzara - ya sükûnetle bakıyorlardı!

Ne diyorlar?

Kadınlar, önce, Nurettini eve gi - ren bir hırsızın öldürdüğünü iddi - a ettikleri halde, sonradan Ali Re - cebin vurduğunu tasdik etmişlerdi. Kaçan ve Karagürmükte Açıçesmedeki evinde yakalanan Alinin, sebep olarak kıskanç - lıktan dem vurması üzerine de, aradaki a - lâkayı redded ziyade, tevîl ve bir bakıma da tevîl yollu olarak, ister istemez ikrar vaziyeti almışlardı.

Fakat, bir gece içerisinde, vaziyet hay - liden hayliye değişmiştir. Meselâ, koridor - da Ali Recep, etrafındakilere vak'ayı hız - lı hızlı anlatırken, şöyle diyor:

— Nurettin, boyuna benim peşimde do - laşır. Bana göz koymuştu. Ve epey za - man evvel, iki defa da sıkı sıkı buluşma teklifinde bulundu. Ben, bu teklifi önce anlamamazlıktan geldim. Son zamanlar - da teklifi tekrarlayınca, sıkı sıkı buluşma teklifi hakkında iyice bir fikir edinmek maksadile, vak'a gecesindeki rakı ziyafet - ini kabul ettim. Bir de baktım ki, bana tasalluta kalkıyor. «Olmaz» dedim, ısrâ - etti. Boğuştuk, boğuşa boğuşa sofaya çık - tım. Namusumu müdafaa vaziyetinde ka - dım. İkimiz de merdiven basamakların - dan yuvarlanırken, olan oldu!

Diğer taraftan İrfan da, yanındakiler - le hızlı hızlı konuşurken, vak'ayı, Ali Re - cebin bu ifadesine uygun olarak, anlattı - yordu:

— Nurettin, bu çocuğa ötedenberi mu - sallattık. Hep peşindedir. Kendisine bent etmek üzere para verir, ayağını eve alış - tırmak maksadile, bu çocukla eve öteberî gönderirdi. O gece, beraber getirdi, bana rakı masası hazırladı. Ben, bir aralık tep - si götürdüm. Nurettin: «Haydi, onu koy - oraya da sen çık dışarı. Bizi başbaşa bı - rak!» dedi. Ben, yandaki odaya geçtim. O odanın komşunun radyosu iyi işitiyli - yordu. Fakat, Nurettin benim bitişik odaya girdiğimi farkedince, çıktı dışarı, beni o - dadan çıkardı, «git, annenle karşıki odada otur!» dedi. Aradan iki saat kadar geç - mişti ki, onların başbaşa kaldıkları odada bir gürültü, patırdıdır koptu. Biz, telaşla ayağa kalktık. O aralık ikisi de altalta, üs - tüste boğuşa boğuşa sofaya fırladılar. Der - ken merdiven basamaklarından aşağıya yu - varlandılar ve o arada olan oldu! Tabii, işin bu iç yüzünü, önce elâleme duyur - mak istedik. O maksatla, vak'ayı hırsızlık perdesi altında göstermeği düşündük, ko - nu, komşuya cinayeti hırsızlık sebebi - le - müş gibi bildirdik!

İfakat te, damadının öldürülmesini, kı - zı İrfanla Ali Recebin ifadelerine uyar bir şekilde anlatarak onları tasdik ediyor.

Balık müstahsilleri Dün boğkot ilân ettiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

piyasasında hissedilmiş bulunmaktadı. Paskalye yortularını münasebetile balık fiatları bugünlerde yüzde elli, altmış nisbe - tinde yükselmiş bulunmaktadı. Buna rağmen şehrimizdeki İtalyan balıkçılarına ve - rilmek üzere evvelce çifti 20 - 25 kuruşa mübayaa edilen torik balıklarına iki gün - denberi balıkhanede 10 kuruştan fazla fi - at verilmemiştir. Bunun sebebi İtalyan balıkçıların tek firmadan başka elden balık mübayaasına yanaşmamaları, bu tek fir - manın da balığın çiftine 10 kuruştan fazla fiat vermemesidir. Bu firmanın düşün - cele göre müstahsil malına başka alıcı bu - lamayınca balığı 10 kuruşa vermek mec - buriyetinde kalmaktadı.

Halbuki iş böyle olmamış, müstahsil ba - gına örülmeğe istenilen çorabı anlamış, ba - lığın çiftini 10 kuruşa vermemiş, tuttuğu balığı tekrar denize atmıştır.

İş bununla da kalmamış, balıkçılar cem - iyeti vasıtasile alâkadar makamlara mü - racaat yapılmış, bu arada balıkhanede va - ziyetten haberdar edilmiştir. Müstahsiller çifti 20 kuruştan aşağı balık satmamak ka - ranndadırlar. Eğer bu fiatı bulamazlarsa mallarını denize dökmekte devam edecek - lerdir.

Halkı heyecana düşüren manasız bir haber daha!

(Baştarafı 1 inci sayıada)

göndereceğini ve bunun da umumî bir harbin zuhuruna sebebiyet vereceğini telâşa ilân edenler, bu gürültülü (ha - ber)'in sökmeyişi görünce, şimdi de ortaya bir Tanca meselesi çıkardılar. Ba - zı telgraflara nazaran İtalyanlar Tan - caya birden bire bahriye efradı çıkar - mışlar, bu bahriye efradının çıkması ise Tancanın işgali demek imiş. Tanca haritamızda görüleceği üzere, Cebelüt - tarıkın tam karşısındadır. Bu şehir her hangi bir büyük Avrupa devleti tarafın - dan işgal edilirse, karşı taraftaki İngi - lizlerin meşhur Cebelüttarik istihkâr larının tabii hiç bir hükmü kalmaz ve Tancada yerleşmiş olan devlet, Boğ - za hâkim olarak, İngiliz donanmasının serbest hareketini menetmiş olur.

Mesele böyle arz edilince, bundan çı - kacak netice, İngilterenin derha. Tan - cayı işgal eden devlete harp ilân eyle - mesinden ibaret olur.

Bir kere daha tekrar edelim ki İtalyan Başvekili Bay Musolini durup du - rurken, İngilterenin canevine taarruz edecek kadar ihtiyatsız ve basiretsiz bi - insan değildir.

Diğer taraftan, Tancaya İtalyan bah - riye efradının çıkarılmasını hemen bu şehrin işgali gibi görenlere ve göstere - lere gelince bunların Tancanın, beynel - mîl vaziyetinden tamamen gafil kim - seler olduğuna hükmetmek zaruridir.

O cihetle (Tanca) denilen şehir ve mntakanın ne olduğu hakkında ufak bir tarih dersi vermeğe ve bu suretle efkârı umumiyeiyi teskine lüzum görü - yoruz.

Tanca Fas ülkesinin bir şehri olup, Fasın şimalinde Atlas Okyanusuna nâ - zır ve fakat aynı zamanda Cebelütta - rık boğazına hâkim bir şehirdir.

Bu şehir ahden eskiden beri Fasın meşhur bir limanı olup bu gün de kav - len Fas Sultanının hâkimiyeti altında ise de hakikat halde beynelmîl bir şe - hirdir.

Bu şehrin beynelmîl bir idareye tâ - bi tutulmasına sabık Almanya impara - toru ikinci Giyyom sebep olmuştur. Bu zat Fransızların Fası istilâ siyase - tine mâni olmak için 1905 senesinde Tancaya tantanalı bir seyahat yapmış ve o vakit bu seyahat Avrupa'da büyük bir fırtına koparmıştı. Ondan sonra bü - yük devletler arasında senelerle süren müzakereler ve münakaşalar oldu ve nihayet (Elcezure Algésira) konferan - sında Tancanın ve civarındaki arazinin

bitaraf mntaka ilân edilerek İngilte - re, Fransa, İspanya ve İtalyadan mü - rekkep dört devlet tarafından idame edilmesi karar altına alındı.

Bu bitaraf mntakayı, haritamız ü - zerinde gösteriyoruz. Mntakanın umu - mî sahası 378 kilometredir. Gerek mın takanın ve gerek şehrin umumî nüfu - su 70,000 kadar olup bunun 15,000 i Avrupalı, 15,000 i bermutat Yahudi ve mütebakisi de şehrin asıl sahibi ol - ması lâzımgelen Faslı Berberilerdir.

Şehrin siyasi vaziyeti hakkında ver - diğimiz şu malûmata nazaran Tancayı bugün idare edenler arasında İtalyan - lar da vardır. Şu halde bu beynelmîl limana her vakit olduğu gibi bir İngi - liz, bir Fransız veya bir İspanyol zir - hıslı geldiği gibi bir İtalyan zirhıslı da gelir ve bu zirhıslın efradı da şehre çıkabilir. İşte bizim anladığımız - göre, (Tancayı İtalyanlar işgal ediyor) diye ikinci defa halkı heyecana düşü - recek surette ifham edilen haberin aslı, bir İtalyan harp sefinesi efradının pek tabii olarak şehre çıkmasından ibaret - tir. İtalyanlar, belki bahriye efradının şehre çıkışına bir nevi nümâyış şekli vermişlerdir. Fakat böyle bir nümâyış şekli vâki ise bile, herhalde bunu umu - mî bir harp vesilesi gibi göstermek, de - diğimiz gibi habbeiyi kubbe yapmaktan başka birşey değildir. Fakat uçurulan başta ikinci balon da siyaset havasında fazla yükselmeğe kalmadan çabucak söndü.

Biz bu telaşlı haberlerin asılsız ve mânasız olduğunu söylemekle, tabii Avrupa ahvalinin karışık olmadığı gi - bi bir iddiada bulunmuyoruz.

Bilâkis Avrupa ahvali, gene İtalyanlar - ın sabırsızlığı ve titizliği yüzünden çok karışık ve günden güne de ka - rışmaktadır. Fakat bu karışıklığın, şim - diki halde, umumî bir harbe kadar git - mesi ihtimali yoktur. Hele İtalyanlar - ın, İngiltereye mütemadiyen meydan okumalarına rağmen, nihayet İngiltere - ye fiilen tecavüze kalkışmaları imkânı kat'iyen yoktur. Nitekim dünkü tel - graflarda İtalyanların yeniden İngilte - reye teminat verdiğini bildirmekte - dirler, Bize öyle geliyor ki gazetelerimize düşen vazife, ufak bir haberi vesile e - derek yirmi dört saatte bir dünyanın hercümereç olacağını ilân değil, fakat alınan haberlerin mahiyetini, bizim bu satırlarda yaptığımız gibi, iyi mütalea ederek, efkârı umumiyeiyi teskindir.

Süleyman Sitki

GÖNÜL İŞLERİ

Bir aile faciası

M inisyalini kullanan bir okuy - cum bana bir aile faciasını anlattı. Hâdisenin nerede ve ne şekilde geç - tiğinin anlaşılmasını matlûp oldu - ğu için tafsilât veremeyeceğim. Hü - lâsasını söylüyeyim :

Zevcecin cürmü meşhut denile - bilecek kadar âşikâr bir ihanetini ya kaladım. Mahkemeye gitmek haysi - yet kırıcı birşey olacaktı. Karşı kar - şıya geçtik. Ben hâkim oldum. O müddeiumumî mevkiine geçti. Biri - birimizi can ve gönülden ahrete ka - dar boşadık. Sabık karım şimdi bu hâdiseye sebep olan adamla müste - rek bir hayat geçirmektedir. Fakat.. Meselenin bir fakatı var. Biz vaktiy - le uzak bir memlekette evlendiğimiz zaman kadının nüfus kâğıdına şerh vermeyi unutmuşlar, o bekâr görün - mektedir. Halbuki benim nüfus kâ - ğıdına evlendiğim yazılmış, evli gö - rünmekteyim. Ve tanyanların naza - rında da kadın elân karımdır. Müş - küil bir vaziyettiyim. Ne yapayım ?

Mesele basittir: Kanun evlenme

TEYZE

(Sağda): Yukarıda (Çelik kartallar), ortada (Karanlıkta uçuş), aşağıda (Ramona) filmlerinden birer sahne, (solda): Yukarıda (Parisli kız), aşağıda (Son Rumba) filmlerinden birer sahne

Haftanın Filmleri

"İpek,, sineması:

Karanlıkta uçuş

Oynayanlar: (Gary Grant) ve (Myrna Loy).

Tayyaresine taktığı (Görmeden idare) cihazı ile Paris - Newyork seyahatini yapmağa hazırlanan Gordon lâzım gelen müsaadeyi alamıyor. Buna sebep olan kadın cambaz tayyarecisi Şelanın meneceri Nick'tir. Buna rağmen Gordon tecrübelerine devam ediyor. Fakat tayyarenin bedelini ödemediğinden kumpanya makineyi elinden alıyor. Hangara vaziediyor. Gordon kazaya uğruyor. Gözleri kör oluyor. Uzun tedavi ye ihtiyacı vardır.

Şela gevezeliği yüzünden yaptığı fenalığın farkına vararak işi tamir etmek istiyor. Makaleler dikte ediyor ve bunları gazetelere gönderiyorsa da gazeteler bu yazıları dercetmiyorlar. Şela makalelerin yazıldığını söyleyerek ona be dellerini ödüyor. Bu genç kadın bu paraları tayyareciliği sayesinde kazanmaktadır. Günün birinde tayyaresine binerek Moskova - Newyork arasında ki mesafeyi kateylemek istiyor. Fakat tayyaresi müşkülâtle karşılaşiyor. Kızı müşkül vaziyetten kurtarmak isteyen Gordon kendi tayyaresine binerek kızı yardım ediyor. Nihayet saadete kavuşuyorlar.

"Sümer,, sineması:

Parisli kız

Danielle Darrieux tarafından. Maksim namında bir delikanlı Mozart caddesinde bulunan bir musiki mağazası sahibine aşık oluyor. Genç kadının ismini bilmediğinden ona Matma zel Mozart adını takıyor ve onu elde etmek için sekiz günlük bir müddeti kâfi addediyor.

Döniz adında bulunan bu kız müşkül vaziyettedir. Maksim ona yardım etmek istiyor. Kız verilen parayı reddediyor ve onu haciz memuru ile bırakıp gidiyor. Maksimin aklına bir kurnazlık geliyor. Paskuruaya kızı ortak olmasını söylüyor ve ona icap eden parayı veriyor. Yalnız adam bir şart koşuyor. O da mağazaya tavsiye eylediği adanın alınmasıdır.

Döniz bunu kabul ediyor. Bu adam, Maksimdir.

Delikanlı canla başla çalışıyor. Nihayet muradına nail oluyor.

"Saray,, sineması:

Ramona

Loretta Young ve Don Ameche taraflarından:

Senora Moreno çiftliğini iyi idare etmektedir. Oğlu Filip hayvanların kırılması zamanının geldiğini ve adamların geldiğini söylüyor. Filip (Ramona) yı soruyor... Orada bulunmadığını anlayınca kızıyor, Ramona, az sonra papas ile birlikte geliyor. Kırcıların reisleri Aleksandr dahi oradadır. Aleksandrın çiftliğe son gelişinden beri Ramona büyümüştür güzelleşmiştir. Adam onu sevmeye başlıyor ve evin kızı olduğunu öğreniyor. Fakat Ramona zannedildiği gibi Morenonun kızı değildir. Kız papasa an asıl Hintli olduğunu, evlâtlık olarak buraya verildiğini söylüyor. Moreno oğlunun kız sevdiğini fark ediyor ve evlenemeyeceklerini bildiriyor.

Filip ve Aleksandr bir at yarış ter-tip ediyorlar. Filip düşüyor. Aleksandr şehre gidiyor ve doktor getiriyor. Aleksandr sayesinde Filip kurtuluyor. Aleksandr gitmek istiyorsa da kız kalmasını rica ediyor. Evlenmeğe karar veriyorlar. Bayan Moreno bunu kabul etmiyor ve kızı Manastıra göndereceğini söylüyor. Nihayet kaçıyorlar. Bir çocukları oluyor, saadet içinde yaşamağa başlıyorlar. Fakat az sonra buldukları yerden çıkarılıyorlar. Bu arada çocuk ölüyor. Yolda Aleksandr vuruluyor. Ramona tekrar çiftliğe geliyor. Bayan Moreno ölmüştür. Artık mâni kalmamıştır. Eski sevdazedeler kavuşuyorlar.

"Melek,, sineması:

Son Rumba

Oynayanlar: Georges Raft ve Carole Lombard.

Piyangoda kazandığı parayı almak isteyen Coe Martin biletinin sahte olduğunu ve hakikisinin Diana adında güzel bir kadında olduğunu anlıyor. Coe, çalıştığı barda Dianayı görüyor. Kadın ona kazandığı parayı vermek istiyorsa da Coe bunu kabul etmiyor. Fakat kızı kur yapmağa başlıyor. Bu yüzden kavga çıkıyor. Barın sahibi Coeyi kovuyor. Coe amcasının yanına gidiyor. Orada Carmelita adında bir kızla tanışıyor ve beraberce rumba oynuyorlar. Artık birlikte çalışacaklardır. Para ka-

"Türk,, sineması:

Çelik kartallar

Oynayanlar: James Cagney - Pat O'Brien, Margaret Lindsay.

Tonny mahir bir tayyarecidir. Mülâzım Branigan'ın da çocukluk arkadaşıdır. Mülâzım Tonny'nin tayyareci mektebine girmesini temin ediyor. Mektepte Tonny havailik yaptığından müdür olan Generalin teveccühünü kaybetmiş olur. Mülâzım Branigan ona nasihatlerde bulunuyorsa da para etmiyor. Betty namında bir kıza sataşiyor. Kız mü-lâzime onu şikâyet ediyor. Kumandanlarına karşı da çok serkeş davranıyor. Mülâzımle beraber tayyarede bulundukları sırada tayyare ateş alıyor. Mülâzım paraşütle atlıyor. Tonny atlayamıyorsa da yere inmeğe muvaffak oluyor. Ve herkesin takdirine muvaffak oluyor. Tonny bu suretle edinmiş olduğu mevki kaybediyorsa da Bettyye kur yapmağa devam ediyor. Halbuki mülâzım de kızı sevmektedir. Bir gece Tonny'nin kahvede kızın yanında bulduğunu sırada mülâzım birden bire geliyor. Betty hemen Tonnyyi buz dolabına saklıyor.

Kızın kendisini cidden sevdiğini zannediyorsa da münasebetsizliği yüzünden kovuluyor. Tonny imtihan neticesinde mülâzım oluyor. Bir uçuşa diğer bir tayyare çarpıyor. Bayılıyor. Yanında Branigan da vardır. Aynıca Tonny atlamak istiyorsa da mülâzım onu kırık kanadın üzerine alıyor. Mucize kabilinden yere iniyorlar. Her ikisi barışıyorlar. Branigan çok sevdiği Bettyyi Tonnyye terk edip başka bir tayyare karargâhına gidiyor.

zanyorlar ve bir bara sahip oluyorlar. Bir akşam Diana ile buluşuyorlar. Diananın ailesi bu münasebeti hoş görmüyor. Fakat kız Coeyi görmeğe gidiyor. İntikam almak hissi ile Coe kızın önünde Carmelitayı seviyor. Bunun üzerine Diana memleketi terk ediyor. Coe ke derleniyor, arkasından gidiyor, onu buluyor, fakat kız onu bir türlü affetmiyor.

Haftanın sinema programları

Türk : Çelik Kartallar
Saray : Ramona
Melek : Son Rumba
İpek : Karanlıkta Uçuş.
Sümer : Parisli Kız
Sakarya : Kızlar Pansiyonu

Tarihten Sayfalar :

Kuruntuya esir olan bir padişah...

Üçüncü Mehmet, huduttan ve Anadoludan fena haberler geldikçe üzüldü, yemekten içmekten kesilirdi. Oğlu şehzade Mahmut babasına "Padişahım izin ver, askerinin başına serdar olayım ve bu işleri yoluna koyayım!", dedi. Bunu dediği için de öldürüldü

Yazan: Turan Can

Tarihi Naimâ Üçüncü Mehmet için şöyle yazar:

«Merhum padişah, vakur, edib, güzel yüzlü, heybetli, doğru ve bütün iyilikleri nefsinde toplayan, cömerd, dine sadık, şeriat hükümlerine uyan, beş vakit namazına devam eden, peygamberin adı anıldıkça ayağa kalkmayı âdet edinmiş olan büyük bir hükümdardı.»

Zamanın şairleri gibi tarihçi Naimâ da dalkavukluğa kaçmıştır. Şairler saraya sundukları kasidelerde üçüncü Mehmedin saltanat zamanını Fatih Sultan Mehmedin asrı gibi parlak gösterirler. Bu devirde Eyri ve Kanije harplerinin kazanılması mühim zaferlerdir. Fakat Mehmet Sâlisin, hislerine mağlûb etrafın telkinlerine uyan bir hükümdar olduğu, Osmanlı devletinin yıkılmağa başladığı bir devri tevkif ettiremediği, hattâ devam ettirdiği şüphe-sizdir.

Üçüncü Mehmet görünüşte bu kadar iyi kalbli olmasına rağmen tahta çıkması sırasında ve ölmeden biraz evvel müthiş cinayetlere sürüklenmiştir.

Tahta çıktığı sırada on dokuz kardeşini öldürttü. Böylelikle Osmanlı Hanedanının tek erkeği olarak kaldı. Saltanatı sırasında üç sadrazam öldürttü. Bunlardan bir tanesi kız kardeşi Ayşe sultanın kocasıydı ve ansızın sultanın sarayından kaldırılarak cellâda verilmişti.

Fakat onun işlediği cinayetlerin en büyüğü şüphesiz şehzade Mahmudun öldürülmesidir.

1596 da Osmanlı ordusu Erlo-Eyri sahrasında Avusturya ve Macar ordusile karşılaşmış ve büyük bir zafer kazanmıştır. Fakat bu harb ilk zamanlarda Türklerin aleyhine devam etmiş, askerinin bir kısmı harb meydanından kaçmıştı, harbin kazanılmasında büyük tesiri olan Sinan paşa zaferden sonra sadrazam yapıldı ve bu yüzden devletin başına büyük bir belâ açıldı, Anadolu uzun zamanlar da eşkiya yatağı haline aldı; soyuldu, yakıldı ve yıkıldı.

Sinan paşa sadrazam olur olmaz etrafa dehşet saçmak istemişti, buna da harbte sebat ve cesaret gösteremiyenleri şiddetle cezalandırarak suretile başladı. Orduya büyük bir geçit resmi yaptırdı ve bu geçit resminin yanında mevcudu yokladı.

Harb meydanına gelen orduya nazarın otuz bin kişi eksikti. Hem de bunlara harbte ölenler dahil değildi.

Sinan paşa bunların kaçak olduğunu ilân etti. Timar ve zeâmetlerini ellerinden aldı. Maaşlarını kesti. Bir kısmını hemen oracıkta ve diğer askerlerin önünde idam ettirdi. Bazılarını da kadın elbiseleri giydirecek orduğa getirdi. Bu tahkir edici ve şiddetli hareketlerle orduyu yola getireceğini, üçüncü Murad zamanında bozulmağa başlamış olan nizamı iade edebileceğini sanıyordu.

Tahkir edilen ve orduyan kovulan siphahiler Anadoluya geçtiler. Biraz sonra da devlete karşı isyan bayrağını açtılar. Tarihte (Celâliler) diye anılan isyancılar işte bunlardır.

İsyancılar İstanbulun emirlerini dinlemiyorlar; gönderilen vah ve sancak beylerini tanımıyorlar; üzerlerine gelen orduları darmadağın ettikleri gibi Anadoluda her tarafı yağma ediyorlardı.

Üstelik Kızılbaşlar da Türk hududlarını aşılıyorlar; Nahcivan, Beyazid ve Erzurum taraflarında ortalığı kana boyuyorlardı.

Bu vaziyet karşısında üçüncü Mehmet vezirlerini öldürtüyor; annesi Safiye sultanın rastgele arzularına hizmet ediyordu.

Senelerce bu hal devam etti. Vezirler vakit vakit Celâliler'in yaptıkları fenalıkları, Kızılbaşların hududu tecavüzlerini padişaha bildirdikçe üçüncü Mehmet pek üzüldü. Askerinin başına geçecek onların haklarından gelmesi lâzımken dua ile meşgul olurdu.

Bazan üzüntüsü o dereceye varırdı

ki yemekten içmekten kesilirdi.

1603 senesi geldiği halde aynı hal devam ediyordu.

Bu tarihte üçüncü Mehmedin oğlu şehzade Mahmut artık bir delikanlı olmuştu. Zeki ve cesurdu. Silâh kullanmasını biliyordu. Dedelerinin tarihlerini okumuştur. Onlar gibi büyük ordular ardında zaferden zaferle koşmak arzusunu yüreğinde şiddetle hissediyordu. Babasının durgun, müte-reddid, sinsî ruhu onda hiç yoktu.

Anadoludan ve şark hududlarından fena haberler geldiği zaman bu genç şehzade babası gibi üzülmemekte kalmıyordu. İstiyordu ki ordunun başına geçsin ve memleketi sulh ve sükûnete kavuştursun.

Bunun için, babasının üzüldüğünü gördükçe:

— Padişahım, beni gönder. Askere serdar olayım. Hepsinin hakkından geleyim.

Derdi.

Fakat babası bu sözleri iyi karşılamazdı. Onun ordunun başında Anadoluya gitmesiyle kendi saltanatının elden gideceğini düşünüyordu. Oturduğu ve hakkile dolduramadığı tahtın boş yere oğlundan kısıkanıyordu.

Şehzade Mahmud bir gün şehir dışarısında avlanırken bir tekkeye uğradı. Orada şeyh bu delikanlıya:

— Yakında tahta çıkacaksın!

Dedi.

Kızlarağası bunu öğrenir öğrenmez dosdoğru padişaha gitti. Haber verildi.

Padişah fena halde kızdı.

Sandı ki oğlunun tahta çıkmasına mani olursa daha uzun zaman tahtında kalacaktır.

Kendi kendine şöyle düşündü:

— Eşkiya ve Kızılbaş bahanesile Anadoluya gitmeyi anıngün dilemiş! Anda orduyu ardına takip İstanbul üzerine yürüyüp padişahlığın ilân etmeyi tasarlar mı!

Kızlarağasına emir verdi:

— Elbet anın kârın itimam ederseniz!

Cellâdlar bir gece şehzadeyi yatağında bastırdılar. Tıpkı Kanuni Sultan Süleymanın yaptığı gibi bir kafes ardından bakan padişahın gözleri önünde boğdular.

Şehzadenin annesi, ona yakında tahta geçeceğini söyleyen derviş ile bir çok yakınları da hapse atılarak bir ay kadar sonra idam olundular.

Bu vak'a Osmanlı sarayında hamiyet ve cesaretin de en büyük suçlardan olduğunu bir daha gösteriyordu. Bununla beraber padişah ondan sonra ancak altı ay yaşadı.

Üçüncü Mehmet bir gün saraya giderken deli bir derviş yolunu kesti: — Bundan altı gün sonra sizin için bir büyük felâket olacaktır. Gafli olma, padişahım!

Diye bağardı.

Padişah kendisi için en büyük felâketin ölüm olabileceğini düşünüyordu. Artık her gün ölümü düşünüyordu. Belki bu kuruntu onu tam elli altıncı gün yani 1603 senesi birincikanunun yirmi ikinci günü öldürdü.

Bir ucundan diğer ucuna üç ayda gidilen bir ülkenin hükümdarını kuruntudan denilen boş şey dünyanın en büyük cinayetine ve ölüme sürüklemişti.

Turan Can

Beğendiğiniz kadın ve erkek tipleri nedir?

- 41 -

Erkek karısının pişirdiği yemekleri çabuk beğenmelidir

Çok kıymetli teyzeciğim, Bence ideal erkek tipinin vasıfları şunlardır:

- 1 — Ocağa bağlılık
- 2 — Sıhhat
- 3 — Geçimlilik
- 4 — Çocuk sevgisi
- 5 — Hoş sohbet olmak
- 6 — Cesaret
- 7 — İtidal ve kanaat
- 8 — Cemiyet adamı olmak
- 9 — Mesleğinde muvaffakiyet
- 10 — Namuskarlık
- 11 — Yemekleri kolay beğenmek (tabii kadın hergün evin yemeğini biz-zat pişirdiği takdirde).

İstanbul: Maçka Kâğıthane caddesi
Nafize Güngör

- 42 -

Burnu iri kadın hiç hoşuma gitmez

Beğendiğim kadın tipi şudur:

Vücudu: Balık etinde, boyu 1,65 den fazla olmasın, çehresi yuvarlak zı-yade uzunca, gözleri iri yeşil, bilhassa kaşları yolunmamış olsun. El, ayak ve kulakları küçük olmalı. İri burnu katıyyen hoşuma gitmez.

Şişli: K. Arar

(Beyaz kâğıt zarf, daktilo ile yazılmış mektup) (Sarih adresi idarehanemizde mahfuzdur. İsmi neğrini istememiştir)

- 43 -

Münakaşayı seven kadını ben sevmem!

Beğendiğim kadın tipi şudur:

Uzun boy, dolgun vücut, yuvarlak çehre, güler yüz, iri el gözler, siyah kaş, kumral saç, beyaz ve küçük dişler. Ayakları küçük olmalı. Parmaklar ince uzun. Beyaz değil, esmer kadın. Tabiati şen olmalı, sırasına göre ciddi davranmasını bilmeli, bilhassa sakın görünmelidir.

Milli roman

No. 23

Silâh basına!

Bürhan Cahit

Şimdi sorarım sana müstakbel nişanlına sana böyle bir hayatı nasıl ve ne cesaretle vadeliyor?

İstediyim mülakatı kabul etseydin sana daha söyleyecek çok şeylerim vardı. Bununla beraber her zaman hattâ her saat emrini bekliyorum. İsmet hanımefendiye bir şey açma. O iyi kalbli kadın sadece senin de saadetini düşünerek bu ricamı kabul etmiştir. Onun için aramızda bir üçüncü şahsın girmesi doğru değil. sözlerimi istersen bir kardeş gibi dinle, istersen sana her şeyi vadeden bir hayat arkadaşın gibi kabul et..

Muvafık bulursan telefonla emrettiğin gün sana otomobilimi göndereyim konuşmamıza Boğaziçine doğru yapacağımız bir gezintide devam edelim.

Ben işlerimin çokluğu dolayısıyla geç vakitlere kadar yazıhanede kalıyorum. Fakat bunlar seninle bir kaç saat başbaşa kalmağa mâni değildir. Bu hafta içinde münasip gördüğün bir saat ve gün için bana telefon et. Telefon numaram bu antetli kâğıtların başında yazılıdır. Daha istersen ve görülmekten çekinirsen apartmanımıza gel. Bir ecnebi hizmetçiden başka kimse yoktur. Her ihtimale karşı apartmanın da adresini yazıyorum.

Şişli, Salkım sokak Manolya apartmanı birinci kat.

Bu apartmanda kendini kendi evin-

Her cevap yollayan okuyucuya hediye verilecek, neticede en güzel cevap sahibi 50, ikinci 25, üçüncü 10 lira mükâfat alacaklar

Bilgi bahsine gelince: Kendisini idare edecek kadar tahsil olması şarttır. Şerefini ve yuvasını korumasını bilmeli, iktisada riayetkâr olmalıdır. Çocuk yetiştirmesini ve bakmasını sevmelidir. Temiz olmalı, dikmiş dikmeli, yemek yapmak zaruretlerine boyun eğmelidir. Bilhassa münakaşadan hoşlanmamalı, kocasının teveccühünü kazanmasını bilmelidir.

Adapazarı, Gümrükönü 2 No.
Altay Azmi

- 44 -

Kadın kıskanç olma!

Beğendiğim kadın tipi şudur:

Siyah saçlı, yeşil gözlü, orta boylu, ufak elleri ve ufak ayaklı. Çehresi biraz

Hediyelerim z

Dünkü 31 - 35 numaralı cevapları yeleri erkek kemeri, mürekkepli dolma kalem, tuvalet malzemesi, tabaka, kol düğmesi olarak seçmiştir.

Bunlardan İstanbul dışın-da bulunan okuyucuların hediyeleri posta ile adreslerine derhal gönderilmiştir. İstanbulda bulunan okuyucuların da idarehanemize gelip hediyelerini almaları lâzımdır. Hediyeleri ayrılmıştır. Kendilerini bekliyoruz. Pazardan başka hergün müracaat edilebilir.

Hediyelerini idarehanemizden alacak okuyucularımızın yanlarında hüviyetlerini isbat edecek bir vesika bulundurmalarını rica ederiz.

uzunca olmalıdır. Ufak ağızlı, biraz ka-lınca dudaklı, tombul bir kadın.

Bilgisi orta derecede olmalıdır. Lisan bilmeli, yemek bilmeli ve ev işlerin-den anlamalıdır. Çocuklarına bakma-nyı bilmelidir.

Kıskanç, sıcak kanlı, ağır, bilhassa namuslu olmasını isterim.

Ankara. F. E.

(Kart vizit zarfı, daktilo ile yazılmış, yarısı siyah, yarısı kırmızı mektup) (Sarih adresi matbaamızda mahfuzdur Neğrini istememiştir)

- 45 -

Kadının tahsili benim tahsilimden az olmalıdır

Beğenebileceğim bir kadının, tipi, çehresi, tabiati ve bilgi derecesi şöyle olmalıdır:

Evelâ boyu benim boyumla, azaları da vücudme mütenasip olmalıdır. Benim boyum 1,70 dir. Göğsü fazla büyük olmamalı, kilosunu 70 i geçmemeli, beli biraz ince olmalı, ayakları düzgün ayak bilekleri mütenasip olmalı...

Çehresine gelince onu da şöyle isterim: Güler yüzlü, saçları dağınık kumral...

Tabiati fesat ve kıskanç kadından hoşlanmam. İyi kalpli ve temiz olmalı, iyi ve doğru konuşmasını bilmeli, tahsili benden az olmalıdır.

İzmir: Ş. O. G. A.

(Beyaz, defter kâğıdı, mavi mürekkepli yazı) (Sarih adresi bizde mahfuzdur. Neğrini istememiştir)

Kıztaşı yıkılmak Tehlikesinde mi?

Fatihteki Kız taşının şakuliyetini kaybettiği Fatih kaymakamlığından bildirilmesi üzerine Müzeler Müdürü-yetinin teklifi ile Müzeler mimarı Kemal ve belediye fen hey'eti âzalarından mürekkep bir hey'et mahallinde tetkikat yapmağa memur edilmiştir. Tetkikat neticesinde âbidenin maili inhidam olduğu anlaşılırsa tamir ettirilecektir.

pürür. Hele bir fırtına, bir bora bir can korkusu tertemiz eder.

Eğer sen de İstanbulda böyle bir hastalığa tutulduysa hiç merak etme, Çanakkaleye varmadan pirüpak olursun. Yalnız bir şartla, bu hatıraları, bu mavi kâğıtları hemen denize atmalısın.

Yüzbaşı Fikret denizci arkadaşının bu mavi kâğıtlar hakkında daha fazla izahat istemesine meydan vermemek için onları derleyip topladı. Küçük çantasına koydu, ayağa kalktı:

— Hakkin var kaptan, dedi. Deniz yolculuğu insanın için, kafasını temizliyor. Ne mutlu, ömürleri engin denizlerde geçene... Yemek kampanyası vurdu galiba. İnelim mi salona!

İnce merdivenden arka arka inerlerken ikinci kaptan anlatıyordu:

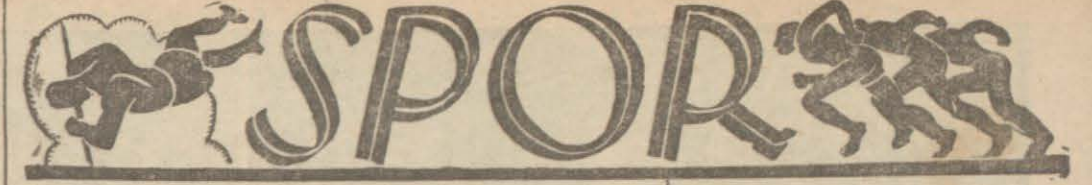
— Denizcilerin kadınlardan korkuları olmaz. Çünkü deniz bizi o kadar hırpalar ki kadının yapacağı ruhi iziyet bize portakal şerbeti gibi gelir. Hele uzun seferler ne keyiflidir bilsen!...

Haftalarca bir kadın âleminden uzak kalanlar artık kadını tam bir diş olarak görmeğe başladılar ve karaya adım attıkları dakikada kadın artık bizim için bir su ve ekmek ihtiyacı olmuştur. Böyle böyle kadını sadece bir diş gibi görmeğe alışmışızdır. Öyle ıvırzıvırlı kadın dalgaları bize gelmez.

Yemek salonuna girdikleri zaman büyük masa dolmuştu.

Kadın, erkekli bir kalabalık yemeğe başlamışlardı.

Birinci kaptan büyük masada yolculara riyaset ediyordu. İki arkadaş ileride, köşede üç kişilik bir yuvarlak masaya geçtiler. Bir üçüncü yolcunun gelip konuşmalarına ortak olmasını dileyerek yemeğe başladılar.

Ankarada spor hareketleri

Ziraat Enstitüsü takımı Hukukçuları 4 - 1 mağlûp etti

Ankara, 25 (Hususi) — Milli küme maçlarının başlaması heyecanlı ve güzel maçların başlaması demektir. Bu ranın futbol seyircileri bu heyecanlı maçları yalnız pazarları seyretmiyorlar, hafta aralarında da yüksek mekteplerin tertip ettikleri futbol maçları çok harareti oluyor. Bugün ziraat enstitüsü ile Hukuk Fakültesi futbol takımı Ankara'da sahasında karşılaştılar, hakem Altınordudan Servet idi. Tribünler tamamiyle dolmuştu. Takımlar sahaya çıktılar, Hukuk fakültesi takımında İstanbul birinci sınıf takımında yer almış kıymetli oyuncular göze çarpıyordu. Beşiktaşlı Hakkı, Nuri, Galatasaraylı Kadri, Fahir, İsporlu Reşat, Güneşli K. Şefik hepsi bu takımında yer almışlardı. Oyun başladı ve derhal Ziraat enstitüsü futbolcularının hâkimiyeti altında cereyan etmeğe başladı. Ziraatçılar çok enerjik oynuyorlardı. Bunun için birinci devreyi 2 - 0 galip bitirdiler. İkinci devrede Hukuk oyuncularını vaziyeti kurtarmak için çok çalıştılar ve ancak bir gol atmaya muvafak oldular. Buna mukabil hakikaten güzel ve enerjik oynayan Ziraatçılar iki gol daha atarak oyunu 4 - 1 galip bitirmeye muvaffak oldular.

Selim Tezcan

İstanbul futbol beşincisi olan Vefalılar İzmirin Akyeşil spor klübü tarafından vâki davet üzerine iki maç yapmak üzere İzmirde bugün A ve B takımlarile gitmişlerdir.

Basketbol federasyonunun yeni bir teşebbüsü

Basketbol federasyonu Taksim stadyumunda yapılacak futbol maçlarından evvel klüpler arasında basketbol turnuvaları yapmak üzere teşebbüsata girişmiştir. Stadyom idaresi muvafakat et-

tiği takdirde yakında basketbol maçları açık havada yapılacaktır.

Milli kümeye dahil olıyan klüplerin maçı

Sekiz klüp turnuvası tertip heyetinden:

1 — Turnuvarımıza dahil klüplerden Vefa klübü, evvelce girmiş olduğu bir taahhüdü ifa zarureti ile İzmirde bir spor seyahati yapmak için Türk spor kurumu İstanbul bölgesinden ve tertip heyetimizden mezuniyet almış olduğundan bu haftanın son maçı olan İstanbulspor - Vefa maçı tehir edilmiştir.

2 — Hafta programında ve maç saatlerinde başkaca tadilat yoktur. Bu haftanın son maçı olarak İstanbulspor takımı, birinci kümenin yedi klübünün seçilmiş bir muhtelili ile bir dostluk karşılaşması yapacaktır.

3 — Bu haftaki ilk maçlarına, klüpler yekdiğerine karşı dostluk ve spor kardeşliği merasimi ile başlayacaklardır.

4 — Umumi duhuliyesi (on beş kuruş) olarak tesbit edilmiş olan biletler, turnuvaya dahil sekiz klüp merkezinde ve Şeref stadı gişelerinde satışa çıkarılmıştır. Spor meraklılarına bir kolaylık olmak üzere, alınan bir bileti turnuvanın devam ettiği herhangi bir haftanın maçında bir defaya mahsus olmak üzere kullanmak imkânı konulmuştur.

Toplantı t'hiri

Galatasaray Spor Klübünden: 27 Mart 937 Cumartesi günü toplantı olacak olan Yüksek Mürakabe Heyeti, ekseriyet olmadıktan, içtimamı 3 Nisan 937 Cumartesi günü saat 14 de toplanacaktır.

Arkaadaşların muayyen günde gelmeleri rica olunur.

Yüzbaşı Fikret sakın görünmesine rağmen düşünceliydi.

Kaptan onu açmak için:

— E, anlat bakalım, dedi. İzmirde nasıl girdiniz?

Onun nazik damarını bulmuştu.

Askerliğini, vazifesini her şeyin üstünde gören genç zabitanın gözleri parladı.

— Güvey girer gibi, dedi.

— Çok düşman kırdınız değil mi?

— Ekin biçer gibi!

— Sakarya da bulundun mu?

— İlk şenlik orada oldu zaten. Düşmanla Sakarya kıyılarında nişanlandık. Afyonda nikâhlendik, İzmirde gerdeğe girdik.

— Şimdi balayındasın öyle ise! Bari çocuğunuz olacak mı?

— Bizim çocuklarımız seri ateşli toplarımızdır. Düşman bize o kadar çocuk bıraktı ki... Şimdi bu yetimleri terbiye ediyoruz.

Bu bahis iki arkadaşı yemeğin sonuna kadar meşgul etti.

İkinci kaptan yemekten sonra nöbete gireceği için yüzbaşını yalnız bıraktı. Güvertereye çıkarken:

— Haydi göreyim seni, dedi. Gemide güzel kadın yolcular var. Nöbetten çıktığım zaman seni yalnız görmiyeyim.

Yüzbaşı Fikret dudaklarını büktü:

— Hiç ümit etme. Müsaade edersen ben gene senin kamarana gireceğim.

— Gene mavi kâğıtlara mı?

Güldü:

— Tabii!

— Anlaşıldı, düşman seni takip ediyor.

İkinci kaptan bunu söyleyip ince

merdivenden kaptan köprüsüne fırlarken yüzbaşı Fikret gülümsedi:

— Öyle, öyle. Düşmanın çevirme hareketini takip edeceğiz. Ve kamaraya girdi.

Küçük çantayı açtı. Nilüferin kalın kalemle numaraladığı mektupların üçüncüsünü çıkardı.

Okumağa başladı.

Nilüfer!

« Artık sana isminle hitap etmekten çekinmiyorum. Çünkü şükütuna beni cevapsız bırakmana rağmen kendimi sana her zamankinden daha yakın görüyorum. Bunun sebebi şudur Hayalin ve nişan meselen beni işlerimi düşünmekten alıkoyacak kadar meşgul etmeğe başladı.

O kadar sana kapıldım ki her dakika senden gelecek haberi beklemekten zihnim başka şeylere yatmaz oldu. İçimde ağır bir sıkıntı var. Her telefon çalışta sesini duymak heyecanı ile makineye koşuyorum. Ve ya bir mör siparişi ya bir gümrük meselesi ile karşılaşınca sinirleniyorum.

İki mektubuma da cevap vermedin.

İsmet hanımefendiden öğrendiğime göre mektuplarımı seni biraz kızdırıyormuş... Halinden bunu hissetmişim. İsmet hanım aksi bir mukabeleye maruz kalmaktan korkuyor... Fakat kendisini senin hesabına temin ettim. Ve dedim ki:

— Üzölmeye lüzum yok. O kadar zarif ve güzel bir kız kendisine samimi dost olanların düşüncelerini ve hareketlerini kabul edecek kadar naziktir.

(Arkast var)

İttihad ve Terakkide on sene
On üçüncü kısım No. 10

MÜTAREKE GÜNLERİNDE İTTİHAD VE TERAKKİ

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Talât Paşa: "Ben bu yükü bundan fazla taşıyamam," dedi, karar vermek kongreye terk edildi

Fakat, biraz sonra ben kararımı veriyorum: Gelmekte olan ve hattâ çok yakınlaşan siyasi hücumun şiddetini hafifletmek lâzımdır. İttihat ve Terakki demek, hattâ onun bir takım hareketlerini tenkit etmekten hali kalma dıkları halde gene onun muhitinden uzaklaşmayanlarla birlikte, memleketin millî unsuru demek olmuştur. Yarın için mümkün ve hattâ muhtemel mücadeleye imkân bırakmak için, bugünkü çarpışmanın şiddetini azaltmak lâzımdır. Memlekette millî unsurun bugün en zayıf günüdür. İttihat ve Terakki, kendisi ile beraber, bu millî unsurun mevkini de çürütmüştür. Avrupa ailesi içine alınmayan bir milletin müstemlekeçiler için iyi bir lokma olması devri gelmiştir. Onlar memleketi bu maksatla gireceklerdir. Bunlara karşı mücadele edebilecek millî unsur, sırf bir takım yüksek kahramanlık hislerine kapılarak lüzumundan fazla ezdirmek doğru olmaz. Böyle bir hareket, İttihat ve Terakkinin son bir hatası olur.

İttihat ve Terakki, kendisine ve kendisi ile beraber millî unsura hücum edecek olanları, açık duran bir kapıyı kırmak için, bütün kuvvetle hücum eden ve vücudunun bütün ağırlığıyla kapıya çarpan bir insan mevkisinde bırakmalıdır. Büyük fırtınalara göğüs veren kuvvetli gövdeleri devirmek, rüzgârlar için, eğilmesini bilen cılız sazlara küçük bir zarar verebilmekten çok daha kolaydır. Millî unsurun da, şu siyasi fırtına esnasında, eğilebilmesine imkân bırakmak, İttihat ve Terakkinin vazifesidir. O, bu vazifesini tamam yapmalıdır.

Talât Paşa Salonda

Salonda, odalar da bulunanlar hep bu münakaşa ile meşgul, türlü türlü fikirler birbirine çarpışıyor. Bu sırada Talât paşa geldi.

Bu gecesinde de uykusuz veyahut ona yakın bir halde geçirmiş olduğu, gözlerinin etrafında biraz daha kararımış olan daireden ve bizzat gözlerinin içindeki kırmızılıktan belli. Oturdu, sultan Reşadın hediyesi olan altın tabakasının bir sigara çıkararak yaktı. Sonra yanına tesadüf eden Ziyaya, dönüp, tabakasını göstererek:

— Bu sabah tabakaya sigara korken düşündüm. Allah razı olsun sultan Reşattan. Parasız kaldığımız zaman bu tabaka hayli iş görür!

Diye alay etti. Ben de o zaman be-

Bir Doktorun Günlük Notlarından

PAZAR (*)

Bülûğ Yaşı:

Bülûğ devri, kız ve erkek çocuklar için çok ehemmiyetli bir devirdir. Vücut dahilindeki bezler, güddeler çalışmaya başlar. Kadınlar âdetlerini görürler. Ruhlarında değişiklik olur. İzzeti nefisleri ve hassasiyetleri artar. Yumurtalıkla riken iyi çalışmaması ve bilhassa çocuk için dikkatsizlik yüzünden üşütmeler sebebiyle ay hallerinde intizamı ve bu yüzden sinir hastalıkları görülür. Erkek çocuklarda cinsel hayatın kendilerine anlatılması yüzünden sulistimaler ve bunun neticesinde sinirli zühur eder. Binnenaaleyh bülûğ yaşına yaklaşıldığı zaman çocukları iyi kontrol altında bulundurmak ve kendilerine tabiatın misaller vererek hakiki vaziyeti aydınlatmak lâzımdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

nim saati hatırladım!
Talât paşa gelinceye kadar parça parça ayrı ayrı yapılmış olan münakaşalar, o geldikten sonra, bütün yüzler ona doğru dönerek, onunla yapılıyor. Doktor Nazım ve doktor Bahaettin Şakir, hep aynı fikirde idiler; doktor Nazım, takriben, diyordu ki:

— Ben bu karara muhalif kaldım. Arkadaşlara uymak lâzım gelince, onların verdikleri karara ben de uyarım; fakat, verilen karar, her ne şekilde tatbik edilirse edilsin, hatadır; İttihat ve Terakki mücadeleye mecburdur. Onu buradaki mevkiden yalnız cebir ve zor, kanunsuzluk kaldırmalıdır. O zaman gizli çalışmak hakkı olur. Bunun aksi olarak verilmiş ve verilecek olan her nevi kararlar, İttihat ve Terakki tarihinin sonradan bize büyük mes'uliyetler yükleyeceği kararlar olacaktır, paşa...

Öteki de bu fikirde idi. O da söylüyordu. O da, Talât paşaya hitap ederek, aynı fikirleri başka bir tarzda müdafaa ediyordu.

Talât Paşa fikrini söylüyor

Bir başkası başka bir fikir söyledi, (İttihat ve Terakki) mutlaka isminin muhafazasında ısrar etti. Daha bir başkası bu fikri tuttu. Ondan bir fikir, ötekinden bir fikir, münakaşa devam etti. Bir müddet, bütün bunları dinledikten sonra Talât paşa, yavaş yavaş, bizzat kararını vermiş

bir adam sıfatıyla şunları söyledi:

— Arkadaşlar, öyle bir zamanda yız ki kararsızlık kadar büyük bir düşmanımız yoktur. Dün akşam münakaşa edip kararını vermiş olduğumuz şeyler üzerinde bugün yeniden konuşmak ve yeni bir münakaşaya girişmek, hem faydasız, hem de muzurdur. Benim fikrim, dün akşamdan ve hattâ kaç gündün ve hattâ ne vakitten beri hiç değişmedi.

İçinde, işlere hi çolmazsa bizim kadar akli erecek pek çok insan vardır. Biz İttihat ve Terakkiyi, kendimizden ibaret sayarak, bugünlerde kararı kendimiz verecek ve onu herkese imza ettirecek olursak İttihat ve Terakkiye (Arkası var)

Yeni Neşriyat

Kara Gömlekler İhtilâli — Üstad Haydar Rifat, Marcel Ouessant'ın bu çok dolgun eserini türkçeye çevirmiş ve eser, kitab halinde çıkmıştır. Haydar Rifat, kitabın ön sözünde Kültür kitabhanemizde faşistliğe dair yer alacak kitabın en dolgun ve özlü eser olmasını düşündüğünü ve bunun için de Avrupadan müteaddid kitaplar getirdiğini, bunları uzun boylu tetkik ettiğini ve Marcel Ouessant'ın bu eserini seçtiğini söylüyor.

Eser hakikaten faşistliğin tam bir yansımasıdır. Faşistlik nedir, Musolini nereden, nasıl doğmuştur, faşistlik nereye gitmek istiyor? gibi bölümleri ihtiva eden bu kitap her münevver Türkün üzerinde etüt yapacağı, okuyacağı ve istifade edeceği bir eserdir. 210 sayfa içinde faşistlik en küçük hususiyetlerine kadar bütün vüzhüle anlatılmaktadır.

Şair Nevî ve Suriye kasidesi — Edebi tarihimize araştırmalar serisinin ikinci kitabı olarak Tahir Olgunun yazdığı bir eser İntişar etmiştir.

Sağlam — Bu sihihi mecmuanın 6 inci sayısını değerli doktorlarımızın yazılarıyla çıkarmıştır.

RADYO

Bu günkü Program

28 Mart 1937 Pazar
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis, 13.05 Muhtelif Plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Konferans: Ordu Sayıları Selim Sırrı Tarcan (Rus musikisi nasıl başladı). 20.00: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından Arabça söylev. 20.45: Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı. 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

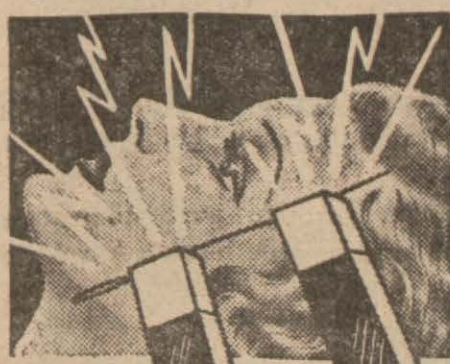
Yarınki Program
29 - Mart - 1937 - Pazartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Çocuklara masal: İ. Galib Arcan. 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından Arabca söylev. 20.45: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı. 21.15: Şehir Tiyatrosu dram kısmı (Samson Dalila). 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinden: Mardik tarafından Kocamustafa paşa caddesinde 265 numarada iken ikame-i ikame-i gâhının meçhul olmasına binnaen beş gün içinde ve on beş gün müddetle tebliğine ve tahliyatın 10/5/937 pazartesi saat 10/30 a talikine karar ve verilmiş ve gıyap kararının bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış bulunduğundan beş gün içinde itiraz etmediği ve muayyen gün ve saatte İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinde bulunmadığı takdirde gıyabında yapılan muamelelerin muteber tutulacağı tebliğat yerinde olmak üzere ilân olunur. (831)

ŞAYANI HAYRET YENİ PUDRA

Bir iğnenin miknatsı üzerinde yapıştığı gibi

CİLDDE YAPIŞIR

Pudranın icadındanberi en şayanı hayret pudradır. Cilde son derece tevafuku hasebile âlimlerin "Lektro - Statique", tabir ettikleri bu pudra tıpkı bir iğnenin miknatsı üzerinde yapıştığı gibi cilde tamamen ve bugüne kadar tamıdığımız herhangi bir pudradan daha kuvvetli yapışır ve daha uzun zaman sabit kalır. Bu pudranın tene verdiği "fini mat", güzellik ne rüzgârdan, ne yağmurdan, hatta sıcak bir salonda saatlerce dans edildiği halde terden kat'iyen müteessir olmaz. Hiçbir vakit burunda ve yüzde parlaklık izleri bırakmaz. Hemen bugünden bu yeni Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Diğer pudralardan tamamen farklı olarak mükemmelen yapıştığına görecek ve çok memnun kalacaksınız.

"Son Posta"nın Hikâyeleri

İLK TEBESSÜM

Yazan: Leonid Leng

Rusçadan çeviren: Alaz

Nürka'nın garson olarak çalıştığı lokanta, şehrin biricik lokantası olduğu halde ismi, her nedense «5 Numaralı Lokanta» idi. Lokantanın vitrinine kâğıdı örtülü bir masa konmuştu. Masanın üzerinde bir fincan kahve, ne zaman pişirildiği malûm olmayan, tava içinde bir omlet, el bombalarını andıran çörekler duruyordu.

«5 Numaralı Lokanta» ya tek tek müşteri de gelirdi. Lokantaya gelmek cesaretini gösteren kahraman, evvelâ lokantanın köhne kapısına yaklaşıp, uzunca bir müddet meşeden mâmul bu koca kapıyı tekmelerdi. Uzun bir fast-ladan sonra kapı, huçırığa benzeyen boğuk bir gıcırta ile yavaş yavaş açılır ve müşteri de lokantanın saionuna girerdi.

Lokantanın içerisi - tıpkı banyo arabıkları gibi - soğuk ve rutubetli idi. Müşteri, sırtında paltosu, ayağında lâstığı ile oturmak mecburiyetinde idi. Masanın tam yanbaşında geniş yapraklı, üzerinde acâib yazılar bulunan, kocaman bir palmiye vardı. Müşteri iyice yerleştiikten sonra uzun uzun etrafına bakınır ve nihayet garson Nürka'yı görürdü.

Garson Nürka, sırtı sobaya dayalı olduğu halde, her vakitki yerinde, her günkü pozile durur, buraya gelmek cesaretini gösteren bir kıştâh müşteriyi öfke ile, istihfafla süzerdi.

Nürka, samimi olarak «5 Numaralı Lokanta»nın müşterilerinden nefret ederdi. Nürkanın bu lokantadaki iş gününü şu suretle tesbit etmek kabildi: Nürka sabahlarını mutfakta, bulasıkçı Petrovna'nın rüya tâbirlerini dinlemekle geçirirdi. Lokantanın direktörü Stepan Gusatkin de dahil olduğu halde 5 Numaralı Lokanta'nın bütün müs-tahdemleri, bir gece evvel gördükleri rüyaları bulasıkçıya gelip anlatırlardı. O da sırasile bunların hepsini tâbir ederdi.

Petrovnanın başlıca müşterisi açıcı idi. Açıcı, umumiyetle, pek acâib rüyalar gören bir adamdı:

— Petrovna, ben bu gece rüyamda, konuşan bir balık gördüm. Güya onu temizliyordum, o da ağzını açtı bana öyle küfürler savurdu, öyle küfürler savurdu ki... Sormal.

Petrovna sordu:

— Nasıl küfürler?

— Nasıl olacak?. Basbayağı küfürler.

— Bu hayra alâmet değil. Dikkat et. Belediyenin temizlik memurları seni cezalandıracaklar..

İşte, Nürkanın vakti, öğlene kadar hep rüya tâbirlerini dinlemekle geçerdi. Bu iş bittikten sonra Nürka salona geçer veznedeki kadınlara - Angeline Sigizmondavna ile bir miktar çene çalardı. Burada ikisi birlik olarak erkek müşterileri çekiştirirlerdi. Veznedar kadına göre bütün erkekler kaba birer egoistten başka bir şey değillerdi.

Bu işi de gördükten sonra Nürkanın karnı acıdı. Öğlen yemeğini yer, sonra da sobanın yanında hafif tertib uykuya kestimirdi. Böylelikle hiç farkına varmadan akşam olurdu. Nürka, eve gitmek için sabırsızlanmaya başlardı. Lokantaya pek seyrek gelen müşteriler, Nürkanın âdetâ kanun haline ge-

len bu itiyadını nâdiren bozarlardı. Nürka kendi rahatını kaçırarak bütün müşterilere kızardı. Fakat bilhassa erkeklere düşmandı. Halbuki erkek müşteriler de, yedikleri şeyler için kadınlardan farksız para verirdiler. Nürka'nın somurtkan suratına, uykulu ve dargın gibi duran gözlerine, pis önlü güne, uzun ve kirli tırnaklarına bakıp da tiksinnemek kabil değildi. Şöyle bir açıklarını gidermek için lokantaya girmek bedbahtlığında bulunan müşteriler, meselâ alelâde bir omlet için, en az, bir saat beklemek mecburiyetinde idiler. Omlet çoktan pişmiş, hattâ buz gibi olmuştur. Fakat tam bu sırada bulasıkçı Petrovna Nürkanın rüyasını tâbir etmekle meşguldür:

— Sen yaşlı bir erkekle yüzyüze geleceksin!. Fakat bu adam evlidir. Haftâ çocukları da vardır.

Bu sırada açıcı da lâfa karışır:

— Nürka, derdi, götür şu omleti, balık buz gibi olmuş.. senin bu akşamki rüyandan nasıl olsa bir fayda çıkıyacak. İşitmiyor musun?. Herif evli imiş. Üstelik de çocukları varmış..

Nürka can sıkıntısıyla cevap verir di:

— Aman, sen de.. herif bekliyor diye kendimi bitirecek değilim ya!. Bırak teresi beklesin, işi ne?.

Gene Petrovnyaya döner:

— Kuzum Petrovnaçığım, falan falan şeyler ne manaya gelir, diye yeni bir tefsir kapısı açmağa başladılar.

Fakat bu sırada lokantanın salonundan ta mutfağa kadar gelen bir bağırmaya bu tatlı konuşmayı yarıda bırakır. Nürka istemiyerek omleti alır müşteriye götürürdü. Salonda, Nürka ile müşteri arasında her vakitki çekişme başlardı:

— Bu ne rezalet?. Bir saattenberi omlet bekliyorum. Bu zaman zarfında koskoca bir kuzu bile pişirdi..

— Ne yapayım, on parça olamam ya?. Siz on kişisiniz halbuki ben bir kişiyim. Hangi birinize yetişeyim?

Hakikatte lokantanın salonunda ancak üç canlı mahluk vardı: Bir müşteri, diğeri veznedar kadın, üçüncüsü de veznedar kadının kedisi «Budda».

Nürka akşamları evine döndüğü zaman komşularına o günkü lokanta hikâyelerini katıla katıla anlatırdı:

— Bu gün gözlemlü bir müşteri geldi. Herif bizim kahve getirmemizi beklemedi kendisi almağa gitti. Fakat dönerken ayağı kaymasın mı?. Göz lükler bir yana, kahve bir yana, herif bir yana.. güle güle bayıldık..

Fakat dünyada değişmeyen, ebedî olarak kalan ne var?. Günün birinde bizzim 5 Numaralı Lokanta'ya gelen marangozlar, sıvacılar, boyacılar küçük ve sessiz lokantanın âdetâ sükununu bozdular. Beş günlük hummalı bir çalışmadan sonra lokanta tanınmayacak bir hale geldi. Büfe başbaşka bir hal aldı: Ortalıkta mis gibi yemekler, tatlılar, pastalar, envai çeşid yemişler peyda oldu. Geniş yapraklı, acâib yazılı palmiye ile beraber eski direktör de ortadan kayboldu. Nürkaya beş gündü bir entari, ketenden mavi bir önlük giydirdiler. Tırnaklarına manikür yaptılar. Kıv saçlı, güler yüzlü yeni di-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

"Son Posta" nin tefrikanı: 55

"Son Posta" nin Tarihi Tefrikanı: 98

151 numaralı şehit

(Ertuğrul faciasına karışan aşk macerası)

Yazan: A. R.

Evvelâ Abdülhamit tarafından İmparator (Motso-Hito)ya gönderilen hediyeler, büyük bir dikkatle karaya çıkarılmış, Tokyoya nakledilmişti

— Kumandan paşa ile beraber gidip yormuşum.

— Hah.. şöyle söylesene... Öyle işe, (Tokyo) ya gidiyorsunuz.

— Tokyoya mi.. hem de kumandan paşa ile... Vallahi, sevincimden şimdi çıldıracağım.

— Deliliğin lüzumu yok... Evvelâ git, Haydar efendiye haber ver. Senin âmirin odur. Sonra, ben de debboy memuruna haber göndereyim. Sana bir kat temiz elbise ile iki kat temiz çamaşır versin.

★

(Ertuğrul), 1306 senesi haziranın 7 inci cumartesi günü (Yokohama) limanına demirlemişti. O gün, Japonya hükümeti tarafından (Ertuğrul)a yapılan parlak istikbal merasimine, Japon milleti de iştirak etmiş.. halk tarafından geminin etrafında yapılan samimî ve candan tezahürat, üç gün üç gece devam etmişti.

(Yokohama), ve (Tokyo) gazeteleri, Ertuğrul'un bu kahramanca seyahatini alkışlarken, Türk milletinin tarihi kıymeti, ahlâkî fazileti hakkında da sütunlar dolusu yazılar yazarak (Türk - Japon dostluğu)nun istikbal için çok büyük ümitler verdiğini kaydetmişlerdi.

Asırlardanberi kendi muhit ve medeniyeti içinde yaşadıkdan sonra, yarım asırdanberi (Beynelmil medeniyet) e karışan Japon milleti; bu suretle Türk dostluğuna verilen ehemmiyeti göstermişti. Tabiidir ki, bu da sebatsız değildi... Vakia; (Avrupa - Asya - Afrika) kıt'alarının en münbit ve en mahsuldar yerlerine yayılan, oldukça mühim ticaret limanlarına malik olan Osmanlı hükümeti, o tarihte kuvvetli bir devlet değildi. Hattâ eskisine nisbetle zeval ve inhitat halinde idi. Fakat, bu hükümetin müesses ve hâkimi olan (Türk milleti), tarihin her devrinde olduğu gibi o zaman da da millî cevherinden hiç bir şey kaybetmemişti. Buna binaen Türk dostluğu, onu kazanmak isteyen her devlet ve her millet için mühim faydalar temin edebiliirdi.

İşte bunu takdir eden Japonlar; (Yokohama) limanında, Türk milletinin varlığını temsil eden (610 - Türk)e, karşı çok ciddi ve çok samir

rektör Nürkayı bir kenara çekerek: — Bak, kızım, dedi, müşteriler geldiği zaman onlara nazik davranmak, güler yüz göstermek, her sözlerine tebessüm etmek lâzım. Burası tabutcu dükkânı değil, lokantal.

Nürka sert ve somurtkan bir çehre ile veznedar kadının sözlerini, âdeta tekrarladı: — Bütün erkekler birer egoistten başka bir şey değildirler.. beni parça parça etseniz ben onlara tebessüm edemem.

Direktör güldü: — Canım ne egoisti.. herif şuraya gelip karnını doyuracak, biraz kafasını dinliyecek. Hem sen üzülme, içlerinde egoist olmaları da var. Neyse.. sözün kısası, biz yarından itibaren yeni tarzda işimize başlayacağız. Sen de buna göre hareket et!

Nürka geceyi çok fena geçirdi. Rüyasında bir çok erkekler gördü. Bunların hepsi de kaba birer egoisti. Kır saçlı direktör, yeni önlüğü... Birer sinema şiridi gibi gözlerinin önünden resmi geçit yaptılar. Sabahleyin üzüntü ve can sıkıntısıyla uyandı.

Lokanta sabahın tam saat altısında açıldı. Nürka akşamki müthiş rüyasını Petrovnaya tâbir ettirmek fırsatını bulamadı. Çünkü salondaki yeni orkestra neşeli bir fokstrot havası tutturmuytu. Yeni tâmir edilen lokantanın kapısı tahtlı bir gülümseme ile açılıp kapanmağa, müşteriler sökün etmeğe başladılar.

Nürkanın masasına güler yüzlü, canna yakın bir genç oturdu. Şapkasında

mî bir şekilde dostluk hislerini izhar etmişler.. onlara, Türk milletinin tarihi şerefine lâyık bir şekilde hürmet göstermişlerdi.

Şuurlu Japonya hükümetinin, ve zeki Japon milletinin bu hislerine, bizzat imparator (Motso - Hito) da iştirak etmişti. Millî ananelere göre, haiz olduğu ilâhî ve ruhanî mevki habesile, ancak kendi mahremlerinden başkalarile temasa gelmeyen bu rübbani hükümdar da; Türk heyetini, fevkalâde merasimle kabule karar vermişti. Sarayın teşrifat müdürü Mösyö Manomya ile Osman paşa tarafından,

bu merasim için bir program tanzim edilmişti. Ve ertesi gün, bu programın tatbikine girişilmişti.

Evvelâ; Abdülhamit tarafından, (İmparator Motso - Hito) ya gönderilen hediyeler, büyük bir dikkatle karaya çıkarılmış; Tokyoya nakledilmişti.

Osman paşa, maiyetinde, geminin torpido muallimi Reşat kaptan ile içlerinde (Suat) da bulunmak üzere hizmet neferleri ve emir çavuşları olduğu halde, (Gayriresmî) surette karaya çıkmış.. hazır bulunan hususî trene binmiş.. bir saat süren kısa bir yolculuktan sonra, (Tokyo) ya muvazalet etmişti.

İstasyonda, gerek saraydan ve gerek hükümet tarafından gönderilmiş olan memurlar tarafından, gayri resmî surette istikbal edilmişti. Sarayın teşrifat memurlarından İngilizçe bilen gayet nazik ve terbiyeli bir zat:

— Haşmetmeabın iradesile, mihmandarlığınıza memurum.

Diye, kendisini Osman paşaya takdim etmişti.

Osman paşa şu anda gayri resmî bir vaziyette bulunmakla beraber, istasyon civarına bir çok halk toplanmıştı. Bunlar, bu Türk amiralin şiddetle samimî bir heyecanla alkışlamışlardı.

Osman paşa, bu alkışlar arasında arabaya bindirilmiş.. küçük bir saraya getirilmişti. Millî elbiseli bir çok memurlar, hademeler, bu sarayın kapılarına dizilmişler; millî âdet mucibince yerlere kadar eğilerek Osman paşaya karşı derin bir tazim ve hürmet göstermişlerdi.

(Arkası var)

bir tayyare kanadı vardı. Galiba tayyareci idi. Her halde bu da, bütün diğer erkekler gibi bir egoist olmalı idi.

Nürkayı bir düşüncedir aldı ve kendi kendine söylenmeğe başladı: — «Ben böyle bir egoiste mi tebessüm edeceğim?»

Tayyareci egoist, kakao ile pasta ısmarladı. Ve şunları ilâve etti: — Bunları getirmek için acele etmeyin! Ben şöyle sigaramı içeceğim, biraz da müzik dinliyeceğim.. hem sizin burası ne kadar iyi olmuş.

Tayyareci; kızın mavi önlüğüne, temizlikten pırıl pırıl yanan yanaklarına, dargın gibi duran gözlerine baka- rak sözü uzatmak istedi: — Hattâ garsonlarımız bile başkalaşmış.. daha sevimli, daha cana yakın bir hal almışlar.. neydi o eskiden... Bu rada bir garson kız vardı, Allahın belâsı, barut gibi, cadaloz bir şeydi.. her halde onu da kovmuş olacaksınız.

Nürka hiddetinden çatlama derecelerine gelmişti. Bu egoisti, bu küstah herifi dişlerle parçalamak istedi. Fakat, kendisi de farkına varmadan ağzından gayri ihtiyarî şu kelimeler döküldü: — Evet onu da, bu cadalozu da kovduk.

Ve... ilk defa olarak müşterisine tebessüm etti.

Yarınki nushamızda:

Şakadan intihar

Yazan: Michel Corday

Çeviren: Faik Berçmen

SÜMER YILDIZI

TUNÇAY

Yazan: Celâl Cengiz

Nâraş yaşıyordu, ölmemişti, fakat artık Tanzere karşı fena nazarla bakmıyor, ona hürmet ediyordu

Diyerek atını sürdü.

Nâraş belliydi ki bu tehlikeli boğazda Tanzeri tuzağa düşürüp onun yerini almak istiyordu. Fakat, Tanzer bunu sezmişti. Onun gibi bir hamlede atını sürüp ilerlemedi.. olduğu yerde adamlarile birlikte durdu.

Her ihtimalde karşı kayalık yolda i-cap eden pusuyu da kurmuşlardı.

Biraz sonra acı bir ses duyuldu.. Bu ses, Nâraşın sesiydi.

— Beni vurdular.. imdat! Diye bağırıyordu.

Tanzer ihtiyatlı davrandı.. bu sese itimat etmedi.. iki gözünü gönderdi.

— Gidiniz bakalım, Nâraş sahiden yaralanmış mı?

Gözgüler koştular.. geçidin öte tarafına kıvrıldılar.

Ve biraz sonra telaşla döndüler:

— Nâraş iki okla göğsünden yaralanmış, mellâ! kanlar içinde yerde yatıyor..

Tanzerin canı sıkıldı.

— Nâraş böyle bir yerde yaralanmamalıydı.

Diyerek adamlarile birlikte geçidi aştı.. Nâraşın yanına gitti.

— Kim vurdu seni, Nâraş?

Tanzer bu sualin cevabını almadan, müthiş bir ok yağmuru başlamıştı.

Tanzer birdenbire kendini attan yere attı.. kumların arasına sindi. Bütün oklar Tanzerin üzerine yağıyordu.

Tanzerin adamları birdenbire şaşır-mışlardı. Tanzer:

— Düşman kuvvetlidir.. geri dönüşü!

Diye bağırdu.

Tanzer bu sırada ayağından hafifçe yaralanmıştı. Tekrar atına atladı ve bu korkunç geçidi döndü.. eski yerine geldi.

Artık anlaşılıyordu ki, kral buraya saklanmıştı. Tanzer, Nâraşın cesedini de sürükleyerek kendi karargâhına getirdi.

Nâraşın ölüp ölmediği belli değildi. Muharıpler heyecan içinde kaçıyorlardı.

Tanzer kurduğu pusuyu dağıtarak tekrar arkadaşlarile birlikte şehre döndü.

Tanzer şehre muhafız olarak bırak-tığı zabitle konuşuyordu:

— Burası esrarengiz bir beldeye benziyor. Geçidin ötesine bir türlü geçemiyoruz. Kimler var acaba bu geçidin öte yanında?

— Kralın oraya saklandığını mı sanıyorsunuz?

— Evet. Bana öyle söylediler.

— İnanma!..

— Herkes söylüyor. Kral oraya sak-

lanmış olmasa bile, o geçidin esrarını herhalde keşfetmeliyiz..

— Akad kralını elde etmek çok güç bir iştir, mellâ!

— Ben Gudeaya söz verdim: Akad kralının peşini bırakmıyacağım.

Genç zabıt mühim bir sır ifşa eder gibi, Tanzerin kulağına eğildi:

— Nâraş, Akad kralının nereye saklandığını biliyormuş. Akad kralı, Nâraş elde etmiş. Nâraşın büyük babası Akadlı imiş.

— Bunu kim söyledi sana?

— Kralın adamları..

Tanzer hiddetlendi:

— Nâraş benim düşmanımdır ama, ben ondan böyle bir şey ummazdım. Nâraş Sumrede en büyük bir yurdse-ver oğrak tanınmıştır.

— Nâraş yaşıyor mu?

— Biraz önce (Asu)lar, ölmek üzere olduğunu söylediler.

Tanzer, Nâraşa bakan (Asu)yu çağırdu:

— Nâraş öldü mü.

— Biraz önce ölmüştü.. tekrar dirildi.

Tanzer ve arkadaşı hayretle Asu-nun yüzüne baktılar:

— Tekrar dirildi mi.

— Evet, Nâraşın (Sirtellâ)da (ebedî hayat) kuyusundan vaktile bir bardak su içtiğini söylüyorlar.

Tanzer (Asu)nun kulağına eğildi: — Sirtellâdaki (ebedî hayat) kuyusundan su içenler ölmez mi?

Bilumum "Esnaf", "Küçük tacir", ve "Küçük San'at'kârların", nazarı dikkatine.

İstanbul Ticaret ve

Sanayi Odasından:

1 — 1561 numara ve 29/Şubat/932 tarihli sicilli Ticaret Gazetesile ilân edilen Oda Umumi kararına uyularak İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası mntakasında bulunan bilumum esnaf, dükkânı bulunna küçük san'at ve küçük tacirlerin Odaya kayıt ve tescilleri yapılacaktır.

2 — Bilumum esnaf, küçük san'atkâr ve küçük tacirlerden, Odalar kanununun onuncu ve Odalar nizamnamesinin 135 inci maddeleri mucibince tanzim edilmiş olan esnaf cemiyetleri talimatnamesi vechile cemiyeti teşekkül etmiş olanlar, mensup oldukları cemiyet vasıtasile ve henüz esnaf cemiyeti teşekkül etmemiş olanlar doğrudan doğruya Ticaret ve Sanayi Odası esnaf şubesine müracaat ederek kayıt ve tescil ve yoklama işini usulü dairesinde ifa ettireceklerdir.

3 — Tescil ve yoklamanın Oda Umumi kararına göre 1937 yılının ilk üç ayı içinde ikmalî lazımdır.

4 — Bu müddet zarfında kendisini kayıt ve tescil ettirmeyen ve muamelesini ikmal etmeyenler hakkında Odalar kanununun beşinci maddesi vechile İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hüküm olunacak cezai nakti, doğrudan doğruya icra dairesi marifetile ve tescil ücretile beraber tahsil olunur. «3720»

İstanbul Belediyesi İlânları

Şile köylerine dağıtılmak üzere Vilâyet Baytar Müdürlüğü namına alınacak 15 tane inek açık eksiltmeye konulmuştur. Beher ineğe 65 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kâ-nunda yazılı vesika ve 73 lira 12 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubu ile beraber 29/3/937 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümeninde bulunmalıdır. «1» «1434»

Akay İşletmesinden:

1 — Akay İşletmesinin bir sene zarfında getireceği kömürlerinin İstanbul nakli açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme, 31/Mart/937 Çarşamba günü saat 15 de idare merkezinde Şeffir Encümeninde yapılacaktır.

3 — İstekliler 2250 lira muvakkat teminat getirecekler ve ihalenin keşfi kat'iyet etmesini müteakip bu mikdar, bedeli ihale üzerinden yüzde 15 şe iblağ edilecektir.

4 — Şartnameyi görmek ve tamamlayıcı malumat almak isteyenlerin her gün idare Levazım Şefliğine müracaatları. «1167»

Millî küme maçlarının 2 incisi heyecanlı oldu Ankarada İzmirde

(Başarafa 1 inci sayfada)

çok mebuslar ve Ankaranın ileri gelen leri bulunmuştur.

Takımlar tam 15,30 da hakem Bay Kemal Halim'in idaresi altında sahada sıralandılar. Fenerbahçede Niyazi yoktu. Muhacim hattı sağdan itibaren Şaban, Esat, Rıza, Naci, Fikret şekline gir miş, haf hatında Reşat sağa, Cevat sola geçirilmişti.

Oyunun ilk 20 dakikası iki taraf arasında müvazenele bir surette geçti. Fenerbahçe henüz oyununu kuramamış, bilhassa Ankaralılar üzerinde hiç bir hâkimiyet tesis edememişti. Buna mu kabil Ankaragücünde de bir fevkalâde lik göze çarpmıyor, akınlarının kuvvetli hasmı karşısında bir emniyetsizlik içinde yapıldığı seziliyordu.

Fenerin ilk sayısı

20 inci dakikada soldan akan Fener ileri ilk sayılarını yaptılar. Fikret güzel bir dribblingle evvelâ hafı, sonra be ki atlatarak yakından sıkı bir şütle topu ağlara taktı. Fakat bu gol o dakika ya kadar oynanılan oyunun tabii bir neticesi değil, Fikretin şahsî bir gayreti eseri idi. Bu sebeptendir ki Ankara güçlüler üzerinde hiç bir tesir yapmadı.

21 inci dakikada Fener aleyhine verilen bir korneri Ankaragücü sol içi âni ve güzel bir şütle gole tahvil ederek beraberliği yeniden tesis etti.

Fenerin ikinci golü

Bu sayı üzerine sarı lâcivertliler üst üste hücumlara başladılar. Dört dakika sonra sağ açık Şaban karşı taraf mü dafaasını atlattıktan sonra uzaktan sıkı bir şütle takımı lehine bir gol daha kaydetti.

Fenerbahçe muhacimlerinin büyük kusurları şüt çekmemekte idi. Top sağ dan sola doluyor, fakat yakın mesafelerde bile kaleye doğru atılmıyordu. Oyun bu vaziyet içinde birinci devrenin sonuna kadar devam etti ve Fener bahçe 2-1 galip vaziyette istirahat oda sına çekildi.

Bu devrede Fenerbahçenin iyi bir oyun oynadığı iddia edilemez. Muhacim hattında yalnız açıklar muvaffak oluyor, üç orta topu ya ayaklarında fazla ezmek veyahut hasım tarafa kapılmak suretile akınları akamete uğratiyorlardı.

İkinci devrenin başlangıcından itibaren 16 inci dakikaya kadar olan kısmı tam bir hâkimiyet tesis etmiş olan Fenerbahçenin, hasım tarafın bir tek akın yapmasına bile müsaade etmeden oyunu Ankara kaleci önünde paslar, dribblingler ve şütler ile geçirilmesi ile bitmiştir. Bu müddet zarfında ilk devrede fena oynayanlar arasında da güzel oyunlar belirmeye başlamış ve sayı çıkarmakla beraber herkese güzel bir oyun oynanıldığı hissi verilmiştir. Ankaragüçlüler 16 inci dakikada bu tazyikten kurtuldular. Üst üste yaptıkları birkaç akın Fener kaleci için de tehlikeli vaziyetler çıkarmaya kifayet etti. Fakat, bugün çok güzel bir oyun oynayan Reşadın ve Lebibi sıkı müdahaleleri bu akınların bir çoğunu hü kümsüz bıraktı. Hüsamet'in de biri plonjonla olmak üzere bir iki güzel kur tarış yaptı.

25 inci dakikada Fener lehine verilen bir korneri Fikret çekmişti. Kale önünde bir karışıklıktan istifade eden Reşadın bir diz vuruşu ile içeriye sürdüğü topu hemen kaleci tuttu. Fakat bu tutuş kalenin içinde olduğu için topu hemen uzaklaştırmış olmasına rağmen hakem gol verdi.

Vaziyet bu suretle 3-1 olduktan sonra İstanbul takımı artık galebeyi sigor talamış gibi idi. Bunun içindir ki gitlikçe açılarak ve kendini bilhassa son 15 dakika zarfında biraz fantaziye de kapılarak çok teknik bir oyun oynamaya başladı. Bunun neticesi olarak Ali Rızadan aldığı bir pası güzel kullanan Nacinin bir şüt ile dördüncü sayısını da kaydetti.

Oyunun bundan sonraki kısmı gevşemiş bir vaziyette kalan Ankaragücü karşısında Fenerin muttasıl paslarla güzel fakat dediğimiz gibi fantazist bir oyun göstermesi ile geçmiş ve maç 4-1 Fenerbahçenin galebesi ile neticelenmiştir.

(Başarafa 1 inci sayfada)

Beşiktaşın ilk akını kesildikten sonra İzmirliiler âhenkli akınlarla başladılar. İlk yirmi dakikalık müddet içinde iki taraf ta hâkimiyet tesis edemedi. Bununla beraber bazan tehlikeli hücumları alkışlanıyordu.

Bundan sonra açılan İzmir takımı âhenkli hücumlarla Beşiktaş kalecinin âdetâ abluka altına aldı. Saniyeler içinde kalede kaleyeye giden top Beşiktaş bu tazyik çenberinden kurtaramıyordu.

30 uncu dakikada Üçok takımında tadilat yapıldı. Bu arada Sait geriden kaptığı topu derin bir pasla Üçokspor sağ açığına gönderdi. Saimin çok nefis ortasına yetişen namık oyunun ilk ve son golünü yaptı. Bu golü İzmirliilerin hücumu takip ediyordu.

Sait ve Basrının iki şütünü Beşiktaş kalecisi güçlükle kurtardı. İlk devrede son dakikalarda Hayati geriden aldığı pası şüte tahvil etti. İzmir kalecisi bunu kurtardı.

İkinci devre

2 inci devrede Beşiktaştan daha iyi oyun beklenirken bu takımda âhenk kalmadığı anlaşıldı. Orta haf ve hücum hattı aksıyordu. Fırsattan istifadesini bilen Üçokspor oyunun sonuna kadar tazyikini temadi ettirdi.

Hakemin bazı kararları, bilhassa Beşiktaş kaleci önünde ofsayt çalmaları halkı şırlendirdi. Bu suretle Üçok sahadan galip çıktı. Hakem oyundan sonra dedi ki:

Üçokspor galibiyeti hak etmiştir. Beşiktaş en fena oyununu oynadı. Bu yorgunluktan ileri gelmiştir.

Takımlar sahaya şöyle çıkmışlardı: Beşiktaş takımı: Mehmet Ali, Faruk, Hüsnü, Feyzi, Enver, Salâhattin, Eşref, Fuat, Muzaffer, Rıdvan, Hayati. Üçok takımı: Eşref, Aziz, Ziya, Hüsnü, Enver, Adil, Namık, Basri, Faik.

Bu resim sizin mi?

Son Posta okuyucuları arasında bir eğlence tertip etti:

Hergün şehrin bir semtinde kalabalık bir halk kitlesini gösteren bir fotoğraf çektiyoruz. Bu fotoğrafı 6 no'lu B. Galip Bingöle göstermekte, içinden tek bir simayı ayırmaktayız.

Dikkat ediniz: Bu seçilen sima belki sizi, belki bir dostunuzu, belki uzaktan yakından bir tanıdığınızı gösteriyor. Mesele basit: Seçilen resmin sahibini idareme müracaat ettiği zaman kendisine üç liralık bir hediye takdim edilecektir. Yukarıda gördüğünüz fotoğraf dün çekilmiştir. Çehresi çizgi dahiline alınmış olan ve bunun büyütülmüş şekli ayrıca gösterilen Bayan matbaamızın müracaat ederse hediyesi derhal takdim edilecektir. Bundan evvel neşrettiğimiz fotoğraflarda kendilerini tanıyan okuyucularımız matbaamızın müracaat ederek hediyelerini almaktadırlar.

DİKKAT: Bu sütunda resimleri çıkan okuyucularımız, hediyesini bir hafta içinde almalıdırlar. Aksi halde haklarını kaybedeceklerdir. Bu müddet İstanbul haricindeki okuyucularımız için on beş gündür.

İhtifalci Ziya için bir ihtifal yapıldı

Dün Eyüpte ihtifalci Ziyanın mezarı başında büyük bir ihtifal yapılmış, merhumun hatıraları taziz edilmiştir. İhtifale iştirak eden memleketin münevverlerini ve üniversitelileri nakleden vapur saat on dört buçukta Köprünün Haliç iskelesinden hareket etmiştir.

Merhumun mezarı başında tıp fakültesi talebesinden Lebib tarafından hararetli bir nutuk söylenmiş, merhumun hayatı anlatılmıştır. Merhumun hatıraları yâd edildikten sonra ihtifale nihayet verilmiştir.

Fener takımında Şaban, Fikret, Reşat ve Lebib en iyi oynayanlardandı. Ankaragücünde, sağ ve sol haflar ve solinsayd muvaffak olanlar arasında dır.

Türkiye İş Bankası 14 üncü yılına girdi

(Başarafa 1 inci sayfada)

Bankamız on dördüncü çalışma yılına girmiş bulunuyor. Geçen yıla ait faaliyetimizin ana çizgilerini ve elde olunan neticeleri gösteren idare meclisi raporumuz önümüzdeki pazartesi günü toplanmaya davet edilmiş bulunan umumî heyetimizde görüşülecektir.

Bir yıl evele nisbette

1936 da bankamızın işleri, memleketin umumî vaziyetinde olduğu gibi, bir yıl evele nisbette inkişaf göstermiştir. Mahsullerin sür'atle ve memnun edici fiyatlarla satılmış bulunması, seyyal banka muamele hacmini genişletmiş; ikrazattan yapılar tahsilâtta kolaylık temin etmiş ve umumiyetle plâman büyümüştür. Aynı yılda piyasalarımızda iflâs ve konkordato vakalarının normalden aşağı olduğunu kaydedirim.

Ekseri şubelerimizden alınan daha iyi neticelerle partisipasyonlarımızın aynı yıldaki mahdut randumanları bir araya gelince, bankacılık sahasındaki verimli çalışmamız sayesinde ayrıca dahilli ihtiyatlar tefrikinden başka, 1936 da 1935 den fazla bir safî kâr elde ettiğimizi memnuniyetle işaret etmek isterim.

735 bin tira kâr

Bankamızın 1936 daki kârı 735 bin lirayı geçmiştir. Bu meblâğdan gerek bankalar kanunu gerekse nizamnamemiz hükümlerine uygun olarak ayırdığımız ihtiyatlarla bankamızın ihtiyat akçesi 3.250.000 liraya yükselmiştir.

Hissedarlarımız umumî heyet tarafından tasvip edildiği takdirde, 1936 yılı temettüü olarak on liralık beher hisse için yüzde 9,2 kuruş hesabına 92 kuruş. Beher müessesesi hissesine de 9 lira; kanunî vergileri tevkif edilerek dağıtılması kararlaştırılmıştır.

Partisipasyonlarımızın bankacılık sahasındaki işlerimize nisbette daha dün netice vermiş olmasında aranacak sebepleri izaha girişmeden, memleketin umumî menfaatinin daima ve her şeyden üstün tutarak endüstride karşılaşılan müşkülleri yenmeğe çalıştığımızı ifade etmeliyim.

Şeker fabrikaları

Bankamızın hissedarı bulunduğu Türkiye şeker fabrikaları anonim şirketi de geçen yıl bazı muntakalara âriz olan pancar hastalığı yüzünden az randuman vermiştir. Çok ânaık bir endüstri şubesi olan şeker için hükümetimizin daima gösterdiği yakın alakâ ve hasınsiyetin bir misalini de son defa aldığı himaye tedbirlerinde görmek kabildir. Bu sayededir ki, şirket, 1936 bilançosunda ancak yüzde 6 1/2 kâr temin edebilmiştir.

Kömür işleri

Kömür işlerimizden geçen yıl alınan neticeler normaldir. Şişe ve cam fabrikamız ise ilk çalışma yılını muntazam faaliyetle başarmıştır. Bu nevi esya ihtiyacımızın mühim bir kısmını muvaffakiyetle imal eden fabrikamızın her gün daha iyi şartlarla piyasaya çıkardığı esya rağbet görmektedir. Bu mevzu üzerinde görüşürken, mütemadiyen

fuşürülen dâmping fiyatlarla ve bu fiyatlarla memleketi sokulmuş stoklarla mücadele etmek mecburiyetinde kaldığımızı da söylemek lâzımdır.

Sigorta

Sigorta ve Reasürans şirketlerimiz memleket için faydalı çalışmalarına devam etmektedirler. Geçen yılın başlangıcında İnhisarlar İdaresi ve Ziraat Bankası ile müştereken «Tütün Limited» şirketi bir yıl zarfında tütün mahsulümüzden dışarı memleketlere iyi satışlar yapmıştır. «İş Limited» ve «Pamuk İş Limited» şirketlerimiz de geçen yılki çalışmalarında muvaffak olmuşlardır.

Yurdun toprak altı servetlerinden birini değerlendirecek olan Ergani Bakır Şirketi 1936 yılının ortalarında bakır ihraç etmek üzere tesisatını ikmal ile meşguldür.

Malatya Mensucat Kombinası

Birinci endüstri programının tahakkuku yolunda millî bankalar hissesine düşen vazifelerden biri de Malatya mensucat kombinasyonunun kurulmasıdır. Bu maksadı temin için Ziraat Bankası ve Sümer Bank ile bankamızın müsavî nisbette iştirakleriyle kurulan şirket faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Kombina zamanında çalışmaya başlayacaktır. Türkiye'nin millî davaları arasında yer alan endüstrileşme hareketi plân ve ihtisasa başlanırken, bankamıza da vazife verilmiş olması; müessesemize kıymet ve şeref vermiştir.

Birinci beş yıllık programın zamanından evvel başarılması ve ikinci beş yıllık programın hazırlanmış bulunması bu hareketin, memleketin ekonomik bünyesine uygunluğu nu; ve böyle bir harekete olan ihtiyaç ve tahassürünü isbat eden bir delildir.

Ucuz şeker

Son aylarda demir, kâğıt, şeker gibi maddelerin dünya piyasalarında görülen fiyat yükselişi ve bunları yurd dışından temine mecbur olan memleketlerin tesadüf ettikleri müşküller, hayat ve istikâllimizle alakalı olan endüstrileşmemizdeki yüksek isabeti derinleştirmektedir. Ucuz şeker davasının tahakkukundan sonra memleketimizde gündün güne artmakta bulunan şeker istihlak nisbeti, istihsalî çoğaltmak için yeni tedbirlere başvurmaya zaruri kalmaktadır.

Bankalar kanunu

Geçen Haziranda meriyete girmiş bulunan Bankalar kanunu millî bankacılık sahasında faydalı tesirlerini gösterecektir. Bankamız, çalışmalarını bidayetten beri teknik esaslarla istinat ettirdiği için; bu kanundaki hükümlerden çoğuna esasen riayet eylemekte idi. Bunun içindir ki müessesemiz kanuna itibak için zorluk çekmiş değildi.

Tasarruf hesaplarımızdaki rakamlar her yıl esaslı bir yükseliş göstermektedir. Memlekette ilk olarak kumbaraları meydana çıkarmış olmakla teşkilâtî bir tarzda para biriktirmek için giriştiğimiz faaliyetin müsbet neticelerini almaktayız. Para arttırma hevesini aşılardan ve büyük bir biriktirme vasıtası olan kumbaranın gördüğü büyük rağ-

bet, çalışma şevkimizi arttırmaktadır.

Tasarruf sandığı hesaplarımızın büyük inkişafını tebarüz ettirmek için birkaç rakam zikretmek faydalı olur. Bilançolarımızın bu kısmında muhtelif yıllarda şu rakamlar göze çarpmaktadır:

Bankamızın tesis yılı olan 1924 de 12,554 lira, 1926 da 220,310 lira, ve bu rakamın 1927 de birden 1.178.325 liraya yükseldiğini, 1930 da 4 milyona yaklaştığını, 1932 de 7 1/2 milyon lirayı bulduğunu, 1933 de 12.000.000 lirayı geçtiğini görürüz. 1934 de bu hesap 3 milyon lira birden artış payı kaydetmiş, 1935 de 20.190.444 lirayı ve geçen yıl da 22.620.293 lirayı bulmuştur.

İtalya, İspanyaya Yeni kıtaat Göndermiyeceğini İlan ediyor

(Başarafa 1 inci sayfada)

kıtaat göndermek fikrinde olmadığını temin eylemiştir. İngiliz kabinesi çarşamba günü toplantısında bu teminatı almış bulunuyordu. Bunun içindir ki, İngiltere, Fransız Hariciye Nazirinin İngiliz ve Alman elçilerini kabul ederek girişmek istediği teşebbüse ihtihak etmemiştir.

Ankara Memurin Kooperatifi unumî Heyeti toplandı

Ankara 27 — Ankara memurin kooperatifi hey'eti umumiyesi bugün Halkevinde toplanarak idare meclisinin yıllık raporunu tasvip etmiş ve in'hilâl eden âzâlıklara müddetleri biten Divanı Muhasebat âzasından B. Yusuf Ziyayı, Posta işleri Reisi İbrahim Besen'i ve Binbaşı Sabriyi ipkaen, Saniye Umum Müdürü B. Resad ile Gümrükler muamelât müdürü B. Fazlı yeniden idare meclisine seçmiştir.

Avusturya Başvekilinin Roma seyahati

Viyana 27 — İtimat edilir bir membadan alınan malûmata göre, Başvekilin İtalyaya seyahati önümüzdeki ayın ilk günlerinde vuku bulacaktır.

Avusturya Reiscumhuru Miklasın Budapeşteye seyahati Mayıs ayına bırakılmıştır.

GELECEK GÜNLERİ HİÇ BİR
ANCAK GÖZLÜK GÖSTEREMEZ!
PARA BIRIKTIRILIRSE
İLERİSİNE GÜYENLE BAKILABİLİR
TÜRKİYE İŞ BANKASI

